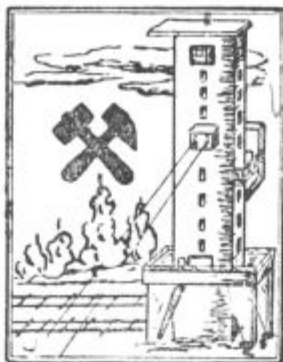

Dopisujte
v „Velenjskega
rudarja“!

Vsi prispevki bodo
odslej honorirani!

Velenjski

LETO III. — STEVILKA 5
IZDAJA SINDIKAT
RUDNIKAVLENJE
CENA POSAMEZNI STEVILKI 10 DIN

VELENJE, 6. APRILA 1955

RUDAR

UREJA UREDNIŠKI ODBOR. ODGOVORNI UREDNIK KOČAR FRANJO — UREDNIŠTVO: RUDNIK
VELENJE. ČEKOVNI RAC. STEV. 622-T-4 PRI N. B. SOSTANJ. TISK ČISTISKE TISKARNE V CELJU

Plodno delo 10. redne skupščine Sindikata rudarjev Slovenije v VELENJU

V soboto, 26. in v nedeljo, 27. marca je v Velenju zasedala skupščina sindikata rudarjev Slovenije.

Poleg 53 navzočih delegatov iz vseh slovenskih rudnikov je skupščini prisostvovala tudi več gostov, med njimi inž. Tadija Popović, podpredsednik Centralnega odbora sindikata rudarjev Jugoslavije, Mehlić Omer, tajnik republiškega odbora sindikata rudarjev Bifi, tajnik Centralnega odbora sindikata Slovenije tov. Mavricij Borc, predsednik OSS Celje tov. Medved Albin, direktor Rudnika lignita Velenje tovariš Žgank Nesli in drugi.

Uvodoma so vsi navzoči z enominutnim molkom počastili spomin vseh rudarjev, ki so se ponesrečili ali umrli v preteklem poslovnem letu, nakar je predsednik Republiškega odbora sindikata rudarjev Slovenije tovariš Večko otvoril 10. redno zasedanje.

V imenu kolektiva Rudnika lignita Velenje, ki ga je predsedstvo republiškega odbora izbralo kot kraj dela 10. skupščine, je navzoče delegate pozdravil predsednik upravnega odbora sindikalne podružnice velenjskih rudarjev, nakar je skupščina pričela z delom.

Po izvolitvi delovnega predsedstva, kandidacijske, volilne in verifikacijske komisije ter komisije za sklepe, zapisnikarja in overovalcev zapisnika, je podal lektor poročilo Republiškega odbora sekretar tov. Piki. Zaradi važnosti poročila ga priobčujemo v celoti.

Mineva leto dni od redne letne skupščine sindikata rudarskih delavcev Slovenije, katere se je vršila v Sindikalnem domu na Izlakah pri Zagorju. Skupščina je sprejela važne zaključke in napotke za delo na področju sindikata preteklega leta, o katerem lahko trdimo, da smo uspeli skupno s sindikalnimi podružnicami doseči in uresničiti pomembne uspehe gospodarskega, političnega in kulturno-prosvetnega značaja. Hkrati pa moramo pogledati tudi v prihodnost, zlasti v leto, ki je pred nami in si napraviti načrt, kako naše zamisli uresničiti, da bo naše delo v tekočem letu čim uspešnejše.

Letos mineva deset let naše osvoboditve. V mesecu februarju smo slavili 10 let obnovitve Enotnih sindikatov, deset let naše osvoboditve in obnovitve sindikatov, ki smo, kot glavna veja Socialistične zveze mnogo storili, se borili za program v pretekli dobi ter s ponosom lahko trdimo, da ni la zmagala nič manj pomembna, kot zmagala osvobodilna borba naših narodov. Težavna je bila pot na gospodarskem polju, ovire težke, toda uspehi naših delovnih ljudi, naše socialistične domovine so bili ogromni. V tem kratkem obdobju so zrasle nove tovarne, hidrocentrale, termocentrale, zgrajena nova moderna naselja, odprli smo nove rudnike, šole, bolnice, slo in slo kilometrov cest, železnice, predorov itd. Vzporedno s tem, pa lahko ugotovimo kako napredujejo ljudje sami in da se s tem razvija kulturno in politično obzorje naših ljudi. V žilavi borbi na vseh popriščih raste nov socialistični človek, kar je rezultat naših lastnih moči, marsikaj tudi na račun boljšega življenja. Ta boj za naš napredek pa v tekočem letu ne sme prenehati, razvijati ga moramo na tistih popriščih, kjer smo zaostajali ter nismo dosegli tega, kar smo želeli. Naši načrti in prizadevanja morajo biti usmerjeni zlasti v to, da bomo čim več proizvajali, da nam bosta industrija in kmetijstvo dajala več, kot sedaj. Da pa bomo v tem uspeli, bo treba še bolj prijeti za delo, povečati na vsak način delovno storilnost, se truditi za boljšo organizacijo dela, racionalno izkoriščati razpoložljiva sredstva, varčevali na vseh področjih.

Kot že rečeno je bilo minulo leto preokret na boljšo, zlasti v naših zunanjih stikih. Prenehal je pritisk izvajani na nas z vsemi mogočimi sredstvi, katere so vršili Italijani in vzhod. Poleg dosežene normalizacije odnosov z Italijo, ki je sledilo tržaškemu sporazumu, so se v preteklem letu izboljšali tudi naši odnosi s Sovjetsko zvezo in vzhodnoevropskih deželami. Brez dvoma je k tej normalizaciji in izboljšanju pripomogla naša enotnost in doslednost državnega in političnega vodstva. Delno se je normalizacija odnosov s temi državami začela v predlanskem letu, v glavnem pa so bili ti uspehi zaželeni v lanskem letu, ko so bili postavljeni diplomatski predstavniki

v teh deželah, kot tudi nekateri ukrepi, brez katerih bi bila normalizacija nemogoča. Prenehali so incidenti, kolikor pa se še dogajajo jih rešujejo mešane komisije, uslanovljene na osnovi sporazuma naše države z Madžarsko, Romunijo in Bolgarijo. Tudi protijugoslovanska propaganda, ki so jo polnih šest let izvajali v tisku in radijskih oddajah, je ustavljena. Razpuščene so emigrantske organizacije in ukinjeno je izdajanje protijugoslovanskih listov, ki so jih širili v teh državah protijugoslovanski elementi.

Normalizacija odnosov z vzhodnoevropskimi državami pa razumljivo ni ničesar spremenila naših zvez in odnosov z zahodnimi državami. Tako se še nadalje razvijajo naše zveze z ZDA, Veliko Britanijo in Francijo in izgleda, da nam bodo tudi v bodoče nudile svojo gospodarsko pomoč. Vlada ZDA je v lanskem letu ponovno dokazala razumevanje za naše gospodarske težave, v katere smo zašli zaradi suše in posojil, ki smo jih morali najemati ob neugodnih pogojih. Vse kaže, da se bodo naši odnosi ugodno razvijali in poglabljali tudi s Francijo.

Z Zahodno Nemčijo so naši odnosi potekali v skladu z željo obeh vlad, da bi ustvarili ugodnejše pogoje za medsebojno razumevanje in sodelovanje. Zato smo in bomo vedno zagovarjali pravico nemškega naroda do združitve in pridobitve suverenosti.

Nič manj pomembni pa niso stiki z Belgijo, Nizozemsko, Luksemburgom, Švico in skandinavskimi državami, za kar gre velika zasluga tov. Kardelju in Bakariču, kar je ponovno potrdilo pomembnost osebnih stikov pri zblizevanju med narodi in državami.

To sodelovanje pa ni bilo omejeno samo na Evropo, saj nam je znan pomemben obisk našega predsednika tovariša Tita v azijskih državah Indije in Burme. Odnosi s temi državami, ki so bili že poprej zelo dobri v sled podobnih načel v mednarodni politiki, kakor tudi zaradi podobnega razvoja in borbe za neodvisnost so dosegli svojo najmočnejšo manifestacijo ob obisku našega predsednika v Indiji, predvsem pa po skupni izjavi predsednikov obeh držav, ki so jih podpisali ti državniiki. Zaradi svoje neodvisne politike, politike mirnega sodelovanja med narodi, politiki proti razdelitvi sveta v bloke uživa Jugoslavija v teh deželah izreden ugled. Naš obisk pa ni samo izboljšal odnosov z njimi, temveč po doseženih uspehih sočeti, je bil tudi velik prispevek k mednarodni pomiritvi in miroljubnemu sodelovanju med državami.

Velika in edina zasluga gre brez dvoma tov. Titu za združitev treh balkanskih držav, s katerimi je bilo doseženo prijateljstvo in medsebojna gospodarska povezanost. Poprej razdrobljen in nepovezan Balkan je danes močna gospodarska in obrambna sila pred morebitnim agresorjem, ki bi skušal ogrožati na tem delu mir.

Obdobje minulih desetih let je bogato s pomembnimi akcijami in dejavnostjo našega delavskega razreda in Zveze sindikatov Jugoslavije. Naši sindikati so se razvijali kot demokratična prosvetovolna družbena organizacija delavskega razreda. V desetletni dobi so prišla do veljave načela, za katere se je delavski razred naše države zama boril do začetka vojne. Zdej šteje ZSJ nad 1.600.000 članov in v njenih organizacijah je nad 57% vseh ljudi v delovnem razmerju.

Ko na današnji skupščini Republiškega odbora sindikata rudarjev za Slovenijo polagamo obračun za preteklo leto svojem članstvu pa pogledimo kako vlogo je pri tem delu odigral naš strokovni rudarski sindikat in kako so se sklepi, sprejeti na zadnji skupščini, izvršili.

S ponosom lahko trdimo, ko v imenu predsedstva oz. plenuma dajem poročilo, da je vladala kolektivna odgovornost za izvedbo vseh sklepov sprejetih na lanskoletni skupščini v Izlakah. Lahko tudi trdimo, da je Republiški odbor skupno s sindikalnimi podružnicami dobil ponoven ugled pri svojem članstvu.

V gospodarskem letu 1954 s ponosom lahko trdimo, da smo na področju delavskega samoupravljanja napravili velik korak naprej. Vodstvo Republiškega odbora skupno s sindikalnimi podružnicami je vsestransko skrbelo za zdravo rast organov delavskega samo-

upravljanja. Trudili smo se, da smo pri volitvah kandidirali najboljše, skrbeli smo in pomagali, da je demokratičnost prišla popolnoma do izraza v odločanju.

Kljub ogromnim usehom, katere smo dosegli na področju delavskega samoupravljanja, pa vendar imamo še globoke slabosti, za katere se bomo morali potruditi, da jih v bodoče odpravimo. Slabosti so naslednje:

1. Premalo poglobljeno zanimanje za gospodarstvo v podjetjih.

2. Nedovoljne priprave sej delavskih svetov v tem pogledu, da člani delavskega sveta ne dobijo materiala v pročiščenju.

3. Nesposobnost članov delavskega sveta da prenesejo sklepe z obrazložitvijo svojim volivcem po obratili.

Poleg navedenih slabosti je še vedno najbolj nevarna nezadostna aktivnost vseh članov delavskega sveta. Del članov delavskega sveta se je že močno oprijel svojega dela, medtem ko drugi del še vedno preveč pasivno spremlja vsa dogajanja.

Če govorimo o vzrokih za tako stanje, potem je treba omeniti vrsto stvari, ki na to vplivajo. Gre pri tem za to, da člani DS doslikrat nimajo dovolj jasne vpogleda v stanje podjetja. Tu gre za vprašanje kako uspeva strokovnemu kadru podjetij z njihovim načelom dela zainteresirati člane DS za pesro in živo problematiko. V prvi vrsti je treba opozoriti na to, da so zasedanja DS premalo skrbno pripravljena, pri čemer se pojavljajo skrajnosti, ki bi jih bilo že čas odpraviti. Primer: DS v Lendavi je na predlog tehničnega osebja razpravljal o visoki vsoti za nabavo nekaj avtomobilov, stvarno pa so avtomobili bili že kupljeni in to brez vednosti članov DS. Smatramo, da je bila obrazložitev samo formalna, odgovorna pa potrditev. Takih in podobnih primerov bi lahko navedli še več.

Te skrajnosti se kažejo po eni strani v primitivnem in splošnem prikazovanju gospodarskega in splošnega stanja podjetja, po drugi strani pa v zelo ozkem, strokovno vzelo, podrobnem obravnavanju gospodarske problematike s silno zapletenimi gospodarskimi in računskimi podatki, n. pr. v Zagorju so za 10% zvišali plače zaradi nepravilnega tolmačenja. Seveda ne vlada takšno stanje povsod, vendar pa so ti pojavi zelo pogosti. Niti prvi, niti drugi način takega obravnavanja problematike pa ne more dati uspešnih rezultatov v delu delavskih svetov. Napočna bi bila trditev, da so samo strokovnjaki krivi tem slabostim, še večjo odgovornost nosijo vodstva sindikalnih

podružnic kol organizacije, ki se niso vztrajno borile, svetovale in vzgajale člane DS. Prizadevali si moramo, da se vsakemu članu DS omogoči to, kar imenuje tov. Kardelj kvalificiran vpogled v celotno dogajanje. To pa je mogoče doseči samo tako, da DS prikazujemo celotno problematiko podjetij vsestransko in temeljito ter v taki obliki, da je vsakemu članu DS razumljivo, da si lahko ustvari svojo sodbo in se potem lahko odloči za določene sklepe. Mnogo lažje bo sedaj, ko je skupščina uzakonila predlog Centralnega sveta ZSJ, da trajna mandatna doba za člane DS dve leti.

Tov. Diacci, star predvojni sindikalni aktivist in član predsedstva Republiškega odbora sindikata rudarjev Slovenije

Poleg delavskega samoupravljanja pa je v gospodarskem letu 1954 bil dragocen prispevek sindikalne organizacije za razvoj družbenega upravljanja. V tem pogledu nedvomno lahko ugotovimo zelo pomembne uspehe v dosedanjem delu Organov socialnega zavarovanja. Ti so namreč poslali ne samo ena izmed zelo važnih oblik družbenega upravljanja, temveč so v svojem delu dosegli tudi zelo lep napredek ter značne uspehe v tej panogi, ki je nedvomno zelo pomembna zaradi svoje socialne funkcije in tudi v gospodarskem pogledu, saj razpolaga z ogromnimi fondy, pri čemer pa je zelo važno, kako se ti fondy pravilno in pametno uporabljajo.

Na lanskoletni skupščini so delegati predlagali naj se uredi staž rudarskih delavcev zaposlenih v jami. Predlog, ki ga je izdelal Centralni odbor rudarjev Beograd se do sedaj ni osvojil, to pa zaradi objektivnih razlogov. Re-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Kulturna revija rudarskih »Svobod« v VELENJU

Po prvi svetovni vojni se je na pobudo marksistično usmerjenih prvoročev za delavske pravice uslanovilo Delavsko kulturno prosvetno društvo »Svoboda«, ki je imelo v svojem programu izobraževanje delovnih ljudi na kulturno-prosvetnem, kakor tudi na političnem polju. Po objavi zloglasne »Obznanje«, s katero je bilo zabranjeno Komunistični partiji Jugoslavije vsako legalno politično delo, so se predvsem komunisti vključevali v »Svobodo«, da so imeli možnost nadaljnjega vzgajanja delovnih ljudi v borbi proti lakratni buržoazni beograjski čaršiji ter njenim hrvatskim in slovenskim podreptnikom, za pravice delovnega ljudstva Jugoslavije.

To društvo se je moralo v predaprilski Jugoslaviji, v teku dobe menajočih se reakcionarnih režimov, pojavljati pod različnimi imeni, kot na primer »Zarja«, »Vzajemnost«, in podobno. Vendar lahko ugotovljamo, da je bil program teh društev popolnoma istovesten s programom prejšnje »Svobode«. V vseh teh društvih se je vzgajalo delovne ljudi, predvsem mladino, v duhu marksizma-leninizma.

Uspehe te vzgoje smo imeli priliko videti ob vdoru fašističnih okupatorskih tolpe v našo domovino. Takrat je zbežala reakcionarna vladna klika in nekateri laži-voditelji »močnih« reakcionarnih strank v inozemstvo, od koder so napihovali bratolomno vojno v naši

okupirani domovini. Preostali njihovi sodelavci pa so se prej ali slej povezali z okupatorji in se z njimi ramo ob ramo borili proti lastnemu narodu in proti delavskemu razredu, ki je bil za njihove pojme najnevarnejši. Edino ta poprej zaničevani delavski razred pa je bil sposoben, da se je pod vodstvom svoje avantgarde KPJ uprl okupatorjem in njihovim pomočnikom, domačim izdajalcem, ki so hoteli zaslužiti naše narode. Da se jim to ni posrečilo, je v veliki meri zasluga predhodne vzgoje naših delovnih ljudi v revolucionarnem duhu.

Po osvoboditvi se je Delavsko prosvetno društvo »Svoboda« zopet oprijelo svoje naloge, da prevzgaia delovne ljudi po smernicah naše socialistične družbene ureditve. Vzgojno delo »Svobode« smo imeli v zadnjih letih priliko videti na večjih in manjših prireditvah, ne samo pri nas, temveč tudi v drugih krajih naše domovine.

Ena največjih povojnih prireditev rudarskih »Svobod« bo 17. aprila t. l. pri nas v Velenju, ko bo Kulturna revija rudarskih Svobod Slovenije. Za to kulturno revijo je dal pobudo Republiški odbor zveze rudarjev Slovenije v Trbovljah. Na reviji bo nastopalo okoli 1150 članov Svobod, in sicer v naslednjih sekcijah: 6 godb na pihala, 2 orkestra, 7 mešanih pevskih zborov, 3 ženski pevski zbori in 8 moških pevskih zborov.

Program revije bo približno naslednji: ob 8. uri sprejem sodelujočih članov in gostov, ki jih bo poleg aktivno sodelujočih, kakih 1500. Sprejem bo na železniški postaji v Velenju ob prihodu posebnega vlaka iz smeri Celje. Ob 9. nastopi v kinodvorani godba na pihala velenjske »Svobode«, nato godbe na pihala iz Zabukovce, Senovega, Trbovelj-center, Laško in Hrašnik. Za njimi bosta nastopila orkestra iz Velenja in Zagorja, nadalje mešani pevski zbori Krmelj, Trbovlje-center, Trbovlje II, nato ženski pevski zbori Zabukovca, Trbovlje-center in Zagorje, nakar bodo peli moški pevski zbori po naslednjem vrstnem redu: Zabukovca, Laško, Trbovlje-center, Sičevlje, Zagorje, Krmelj, Hrašnik in Velenje.

Glasbena izvajanja bodo v okviru medsebojnega tekmovanja ter bodo trajala od 9. ure zjutraj s kratkim odmorom ob 12. uri, do 18. ure zvečer. Zaključni slavnostni del bo ob 18.30 v primeru lepega vremena na »Jezeru«, v primeru slabega vremena pa v kinodvorani. Na tem zaključku bodo objavili rezultate tekmovanja in razdelili nagrade, in sicer bodo dobile vse prvo-plasirane sekcije pokale v trajno last, vse nastopajoče družine pa spominske plakete. Po zaključku odpelje okoli 21. ure poseben vlak iz Velenja.

Poleg navedenih glasbenih izvajanj bodo medsebojno tekmovale tudi dramske sekcije naslednjih Svobod: Zagorje z igro »Ogenj in pepel« dne 10. aprila, Senovo z igro »Slepici«, dne 2. aprila, Trbovlje-Dobrna z igro »Karenovi« dne 9. aprila, Velenje z igro »Veseli dan ali Malček se ženi« dne 12. aprila ob 19.30 v dvorani Doma Svobode, Hrašnik I z igro »Dundo Maroje« dne 10. aprila, Trbovlje-Zasavje pa z igro »Domen«, dne 9. aprila.

Vse navedene predstave bodo, zaradi obširnosti in laže izvedbe scenarij, vršile po navedenih datumih v domačih dvoranah teh društin.

Za ocenjevanje so postavljene tri komisije, in sicer:

1. Za godbo na pihala: Rudolf Starič, dirigent in član slov. filharmonije, Ljubljana, Filip Bernard, komunist in dirigent, Maribor, Drago Lorbec, dirigent radia Maribor.

2. Za pevske zборе: Gobec Radovan, ravnatelj Glasbene šole, Ljubljana-Mosle, Simoniti Rado, dirigent ljubljanske opere, Ajlez Rafael, instruktor za glasbo pri IOLPS Ljubljana, Kanc Jože, dirigent ljubljanske opere, Mihelič Slavko, ravnatelj Glasbene šole, Ljubljana-center.

3. Za dramatiko: Tiran Jože, ravnatelj mestnega gledališča, Ljubljana, prof. Marovec Dušan, dramaturg Mestnega gledališča, Ljubljana, Musar Darinka, instruktor za dramatiko pri IOLPS, Ljubljana.

Vrstni red nastopajočih glasbenih skupin je bil določen z žrebanjem.

Ta mogoča manifestacija rudarskih Svobod Slovenije bo istočasno predstavljala počastitev kulturnih društev ob 10. obletnici osvoboditve naše domovine. V spomin na ta veličastni dan se bodo prodajale spominske značke po 20 din, ki bodo obenem vstopnice za vse prireditve.

Obširnost te prireditve pa bo zahtevala mnogo priprave, kakor tudi brezhibno organizacijo na sam dan prireditve. Če pomislimo, da bo nastopalo okoli 1150 članov, pri čemer se računa še 1500 gostov iz drugih krajev, Velenjčan pa smo tudi številni, moramo predvidevati kakih 4500 do 5000 ljudi.

Sodobna potreba za toliko ljudi pa zahteva od nas vseh, da bomo pomagali pripravljalnemu odboru, tako pri pripravi, kakor pri prireditvi.

Apeliramo na vse Velenjčane, da priskočijo pri tem delu res požrvalno na pomoč. Prosimo Občinski ljudski odbor mestne občine Velenje, da izda nalog za ureditev zunanjega izgleda, Čestno upravo, da uredi cesto do Velenja do Rudarskega doma, Reševalno postajo za organizacijo prve pomoči, ki naj bi ji pomagala organizacija Rdečega križa, Prosvetovolna gasilska društva, da vzpostavijo redileško in požarnovarnostno službo, SZDL, ZB in mladinske organizacije, da priskočijo na pomoč s prostovolnim delom, železničarje v Velenju, da primerno uredijo in okrasijo železniško postajo, gradbena podjetja, da pospravijo okolico svojih gradbišč, gostinska podjetja, da preskrbijo zadostno hrano in pijačo, trgovska podjetja, da pošljuje svoje oskrbovalne pavilone, mesarje, peke in slaščičarje, da preskrbijo zadostne količine svojih izdelkov, kakor tudi vse ostale, ki tukaj niso bili našti, da vsestransko pomagajo.

S skupnimi močmi in dobro voljo bomo pokazali, da se tudi v Velenju da v kratkem času mnogo napraviti.

Plodno delo 10. redne skupščine Sindikata rudarjev Slovenije v VELENJU

(Nadaljevanje s 1. strani)

publiki odbor je na svoji seji 7. 1. m. izdelal nov predlog in to skupno z izvršnim odborom socialnega zavarovanja s sporazumom z Republiškim svetom Zveze sindikatov za Slovenijo, katerega smo predložili merodajnim forumom in predstavi v odobritev.

V naših družbenih razmerah, kjer se v ospredju postavlja predvsem človek in skrb za njegovo blaginjo, je naravno, da se še prav posebno pozornost posveča tehniki zdravstvenemu varstvu ljudi pri delu. Človek je najvažnejši čim v procesu proizvodnje, zato je posebno pomembno proučevanje vseh tistih pogojev, ki omogočajo normalno storilnost ob čim manjši potrošni energije in ob manjši nevarnosti za življenje in zdravje delovnega človeka.

Delavski svet pa to vso splošno skrb v obojih primerih niso resno jemali. Veliki del krivde odpade tudi na vodstvo sindikalnih podružnic, ki niso skrbela za to, da se več razpravlja o zaščiti človeka na delovnih mestih, se borili za sklepe in iste kontrolirali. Tako imamo še zmeraj veliko število nezgod, v letu 1954 smo zabeležili v rudarstvu, in to v Sloveniji 11 smrtnih nezgod, v jami 9 in 2 na površju. Smrtnih nezgod so se pripetile v naslednjih rudnikih:

	jama :	zunanj:
Velenje	2	1
Zagorje	4	—
Trbovlje	1	1
Senovo	2	—
Skupaj	9	9

ostalih nezgod smo imeli v lanskem letu kot sledi:

Panoga	Rudnik	1954	1953	ali +
112	Zagorje	802	644	+158
	Trbovlje	—	—	—
	Hrastnik	1.347	1.217	+130
	Laško	221	246	- 25
	Senovo	356	341	+ 15
	Pečovnik	32	34	- 2
	Zabukovca	110	231	- 121
	Velenje	760	510	+250
	Krmelj	68	31	+ 37
	Kanižarica	53	31	+ 22
	Presika	5	—	+ 5
	Vremski Brihof	1	—	+ 5
	Kočevje	223	192	+ 31
	Sičevlje	268	—	+268
	Skupaj	4.256	—	—
113	Lendava	97	77	- 20
116	Pleše	16	19	- 3
	Črna	51	34	- 17
	Skupaj	67	—	—
	Vsega skupaj	4.420	—	—

Za primerjavo navajamo podatke za leto 1952 in 1953 ter 1954:

Leto	Smrtno	Ostale	Skupaj
1952	19	4.180	4.199
1953	11	3.994	4.005
1954	12	4.814	4.826

Iz gornjega vidimo, da je število nezgod razen smrtnih znatno naraslo. Vzrok za ta porast je treba iskati v okolnosti, da so letos vključene v naše statistične podatke tudi nezgode rudnika Sičevlje (258) in pa v tem, da so nekateri rudniki zabeležili znatnejši porast nezgod. Tako so n. pr. porasle nezgode na rudniku Zagorje za 158, Trbovlje 130, Senovo 25, Velenje 250, Krmelj 37, Kanižarica 22, Kočevje 31, Lendava 20 in Črna 17. Znižanje nezgod kažejo edino Laško 25, Zabukovca 121, Pleše 3. Ostali rudniki so ostali približno na isti višini. Posebno občuten porast je videti pri manjših rudnikih kot so Krmelj, Kanižarica in Črna.

Iz teh podatkov se vidi, da kljub uspehom, ki jih imamo, nismo mnogo napredovali. Res je, da so se vršila razna predavanja, mnogo je bilo nabavljenih zaščitnih sredstev, ljudski smo se, da so se zboljšali pogoji dela. Milijoni in milijoni so bili vloženi za vodstvo in tehnično zaščito. Če pa pri tem upoštevamo še izpad produkcije zaradi izgubljenih delovnikov, izplačano hranarino-invalidnino ter pokojnino, ki je bila izplačana v gospodarskem letu 1954, vidimo, da smo ogromno izgubili in pa če še upoštevamo, kar pa vsekakor moramo, koliko so DS prispevali v denarju za higiensko-tehnično zaščito vidi, da nismo veliko napredovali od predlanskega leta.

Težkoče v zaščiti so bile predvsem največje na rudniku barila in svinca v Plešah. Stali smo celo pred problemom, da se rudnik zapre. Zahvaljujoč energičnemu stališču RO rudarjev, oblastnim organom Okrajnega ljudskega odbora Ljubljana-okolica so upoštevali težkoče, s katerimi se je boril kolektiv tega rudnika in določil primerno vsoto za odpravo slabosti v pogledu HT zaščite na tem rudniku. Vsi rudarji, ki pa bolujejo na silikozi, so bili temeljito pregledani in dobili primerno invalidnino ter odgovarjajoče delo.

Po razširjenem plenumu CO, ki je bil v Trbovljah 1. in 2. oktobra 1954 pa vidimo, da se je ta vsesplošna skrb o

higiensko-tehnični zaščiti spremenila. Rudarji, ki se je ponesrečil v jami, ali celo izgubil življenje, so prej največkrat zadrževali, da je sam kriv, sedaj to drugače ocenjujejo. Inšpekcijska služba višjih forumov ni bila učinkovita, bila so vsakovrstna trena.

Pospevanje kompetenc rudarske inšpekcije v inšpekciji dela, podcenjevanje okrajne inšpekcije itd. RO rudarskih delavcev Slovenije je stalno dobival priporočila glede neenotnega postopka pri komisijah ogledih na rudnikih. Velikokrat so se menja inšpekciji križala tako, da stvarno tehnično vodstvo na obratih ni vedelo kaj naj ukrene, da bo zakonito.

Na razširjenem plenumu, ki je bil na Izlakah 21. 12. 1954, kjer smo obravnavali teze rudarskega zakona in inšpekcijsko službo v rudarstvu, so se stvari še bolj zaostrele. Ta zaostrelost se je kasneje na širših sejah zgledila, dokazano je bilo, da je imel RO popolnoma prav. V letošnjem letu lahko trdimo, da je spor vsklajen in ni več priboj iz terena.

Pohvalno pa je, da je delavski svet v rudniku Zabukovca osvojil sklep, da je treba vsem rudarjem, ki delajo v jami na težkem, nevarnem in mokrem delu, preskrbeli poleg ostalih zaščitnih sredstev tudi usnjene škornje, katere so tudi dobili.

Isto skrb je imel tudi delavski svet v Lendavi, samo s to razliko, da so se zaščitna sredstva razdelila tistim, kateri stvarno niso bili upravičeni. Na občnem zboru v Lendavi so delavci upravičeno križirali razdelitev teh sredstev. Upravni odbor je kasneje odvil vsem tistim delavcem škornje, ki niso bili upravičeni in jih razdelil upravičencem.

Zaradi številnih nezgod v jami, predvsem udarcev na nogah, je že RO predlagal Republiški inšpekciji, da pokrene vse potrebno za zaščito rudarjev v jami proti udarcem na nogah s tem, da mu omogočimo škornje. Moramo pa priznati, da se v zadnjem času od strani delavskih svetov, tehničnega vodstva in sindikalnih podružnic vodi veliko večja briga o higiensko-tehnični zaščiti rudarja. Če rudarji prejema vse dajave, na katere so upravičeni, delujejo vzgojno poleg predavanj v pogledu varstva itd. Mlade, na novo sprejete delavce, se sprosti poučuje o varstvu.

Sindikalne podružnice naj pri svojem delu posvečajo polno pažnjo stalnemu izboljšanju pogojev s tem, da gospodarske organizacije nabavljajo in da se tudi uporabljajo primerna sredstva in varnostne naprave. V zvezi s tem naj sindikalne podružnice vzgajajo svoje članstvo in ga navajajo, da se bo vsakdo boril za to, da se obratne nezgode zmanjšajo na minimum.

Tovariši

Dosežena proizvodnja premoga v gospodarskem letu 1954 v jugoslovanskem merilu znaša 13.645.000 ton, kar predstavlja v odnosu na leto 1953 povečanje za 17,6% ali v količinah 2 milijona 399.000 ton. To je največja letna proizvodnja, dosežena v naših rudarskih kolektivih od rudnikih Jugoslavije. Da nam bo jasnejša problematika proizvodnosti, se moramo seznaniti z indeksom zaposlenih delavcev v rudnikih premoga v letu 1954 v odnosu na 1953. leto, ki znaša 113, iz česar se vidi, da je produktivnost dela narasla na 113, leto za 3%. Od skupne proizvodnje odpade na slovenske rudnike:

Rjavi premog	2.247.099
Premog lignita	883.500
Črni premog	3.080

Skupna proizvodnja premoga je bila v gospodarskem letu 1954 3.188.473 in je dosežena na 1953 v tonah za 489.787, v odstotkih 18,1. Največjo storilnost beležimo na rudniku Trbovlje-Hrastnik 1,07, Velenje 2,11, Laško 0,65.

Iste uspehe v proizvodnji so dosegli vsi rudniki nemetala med temi ima najboljše uspehe rudnik Črna-kaolin in kolektiv v Grobelnem, saj je proizvodnja teh rudnikov rekord na leto 1953. Proizvodnja Črna-kaolin se je z ozirom na leto 1953 povečala za 45% in v Globokem za 25%.

Nerednosti v mezdnem oddelku Rudnika lignita Velenje

Revizija, ki jo je uprava Rudnika lignita Velenje izvršila v mezdnem oddelku svojega podjetja, je pokazala zelo čudno poslovanje tega oddelka.

V podjetju je bilo zadnji dve leti precej fluktuacij delovne sile. Delavci so večkrat zapuščali podjetje brez regularne odpovedi in ne da bi zapustili svoje naslove, zaradi česar so njihovi zaslužki v izplačilnih vrečkah ostajali v podjetju. Prav tako razlike v prejemkih delavcev, ki so regularno prekinili delovno razmerje med mesecem, dobili pa so izplačane le osnovne plače brez doseženih akordov, ki v času prekinitev dela še niso mogli biti izračunani. Namesto, da bi odgovorni uslužben-

ci proizvodnja belih rudarjev v Lendavi znaša v gospodarskem letu 1954 44.677, to se pravi, da se je povečala na 1953 za 1,3%, v tonah 591. Tudi vodstvo tega kolektiva se je borilo z raznimi težavami, katere pa so s skupno odgovornostjo prebrodili in tako dosegli lepe uspehe.

Na povečano proizvodnjo v letu 1954 je vplivala boljša organizacija dela, disciplina, letni dopusti, ki so posebno prišli do izraza v letu 1954 in pa uvedba nove mehanizacije in razširjenje kapacitet.

Lanske obračunske plače so tudi ponekod vplivale na produktivnost dela, ki niso dale možnosti stimulansa. Tudi v letošnjem letu ne bomo idealno rešili izhodišča. Toda z nečim je bilo treba začeti, seveda pa bo treba sistem obračunskih plač izpopolnjevati.

Z družbenim planom za gospodarsko leto 1955 ima rudarska panoga, kot ena izmed najtežjih, svoje mesto. Tako imajo vsi rudniki premoga povišan plačni fond za 30% na obračunske plače, rudniki z dnevnim kopom pa za 25%, nemetalni rudniki za 20% beli rudarji za 15% na obračunske plače. Zaradi težavnosti, odgovornosti in nevarnosti dela v rudniku imamo mnogo onemoglih rudarskih delavcev, za katere še danes ni rešeno vprašanje invalidnine, tako so vsi tarifni pravilniki v lanskem letu reševali socialne probleme onemoglih rudarjev na račun plačnega fonda, zaradi česar se je ta zmanjšal. Zato so okrajni ljudski odbori oziroma zbori proizvajalcev omogočili od 1 do 5% povišanje obračunskih plač.

Osnovna leza vseh gospodarskih predpisov je v odnosu na nagrajevanje v gospodarskem letu, da se uveljavi nagrajevanje po učinku. Tako resnih problemov v rudarski panogi ni bilo pri izdelavi tarifnih pravilnikov, to pa zaradi tega, ker je velik odstotek dela predvsem v jami že normiran. Postavljeno so akordi in uvedene že premije. Ena izmed najvažnejših vprašanj je bilo, kako nagraditi tiste, ki ne dosegajo povprečja in pa uvesti boljši premijski sistem. Pojavljalo so se tudi težnje po uravnolovki. Da je v rudarstvu le do neke meje vsklajena tarifna politika, jasno na podlagi predpisov, smo v ta namen imeli več okrajnih oziroma bazenskih konferenc, na katerih smo obravnavali probleme nagrajevanja v rudarstvu, sprejeli predloge oziroma sklepe in se po njih ravnali. Veliko pomoči bodo morali nuditi kolektivni rudnika Sičevlje. Ta kolektiv ima razne težave, med temi je tudi vsklajitev in uvedba nagrajevanja po učinku. Dosedanje delo se je plačevalo po času. Jasno, da je potem tudi učinek bil temu primeren.

Vodstvo kolektiva in sindikalna podružnica se trudita, da se bo uveljavilo tudi na tem rudniku nagrajevanje po učinku. Ker pa je na tem rudniku normiranje, akordni sistem in premiranje novo, bomo morali dajati mnogo pomoči, da se bo uskladil ta način nagrajevanja. Celotno predstavo oz. plenum se je trudil, da je čim več prispeval k novim tarifnim pravilnikom. Lahko trdim, da imamo lepe uspehe in tudi velik napredek pri sedanjih tarifnih pravilnikih. Brez dvoma pa je, da še niso vse napake odstranjene, zato bo treba stalno študirati in misliti, da se napake odstranijo. Glavno načelo mora biti, da je tarifni pravilnik, ko je potrjen od komisije za plače, DS in sindikalnega foruma »Zakon« za celotni kolektiv in da ga mora tehnično vodstvo dosledno upoštevati in izvajati, sindikalne organizacije pa kontrolirati, da se pravilno izvaja. Razpon plač v rudarski stroki po sedanjih tarifnih pravilnikih, ki so že uzakonjeni, se suče od 1 do 5, tako znaša najnižja plača 6.780 din in najvišja 32.000 din mesečno.

Tovariši delegati, dragi gostje!

V poročilih smo sedaj obravnavali stvari, s katerimi so se naše sindikalne podružnice in RO vsakodnevno borili in med temi smo tudi velikokrat obravnavali vprašanje naših sindikatov. Tako imamo v sklopu RO sindikata rudarjev 24 sindikalnih podružnic in v teh zaposlenih 14.845, organiziranih 12.919 in neorganiziranih 1.926. Sedež Republiškega odbora je na priporočilo skupščine prenešen v Trbovlje, kjer ima svoje prostore v Parlijskem domu. Po sklepu prve seje predsedstva je bilo Tainišvo zadolženo, da se nabavi nov inventar, stari pa se proda. To se je izvršilo. Republiški odbor je od izvolitve do danes, ko polagam o obračun dela, imel deset sej predsedstva, dva

razširjena plenuma, dve seji razširjenega predsedstva in eno sejo z vsemi predsedniki in tajniki, kjer pa smo izključno obravnavali organizacijska vprašanja. Na ostalih sejah, konferencah in plenarjih, na katerih so se polnoštevilno odzvali, pa čeprav je šla obremenitev stroškov vsakokrat na sama podjetja, so se obravnavali problemi, ki so bili življenjsko važni za vse kolektive. Poleg vseh teh problemov je na predlog CO, RO rudarjev organiziral tekmovalno v nogometu v republiškem merilu in kasneje tudi Zvezno nogometno tekmovalno, katero se je vršilo v Trbovljah. Dalje je RO pripravil in organiziral novi počitniški dom na Bledu. Dalje krepil s'ike mednarodnega sodelovanja. Zamenjali smo obisk z rudarskimi delavci iz Zpadne Nemčije itd.

Z občnimi zbori sindikalnih podružnic smo letos v glavnem lahko zadovoljni, saj so bila poročila objektivna in dobro pripravljena. Člani pa so sproščeno razpravljali o zadevah, ki jih teže. Precej temeljito so obravnavali delo samoupravnih organov podjetja in skupnosti. V začetku so sicer manj razpravljali o tarifnih pravilnikih, medtem, ko so bili kasneje doslikrat glavni predmet razprave. Vse kaže, da so postale podružnice samostojne, sindikalni odborniki pa so pokazali več iznajdljivosti in širine pri obravnavi posameznih vprašanj. Tudi z udeležbo na občnih zborih smo lahko zadovoljni in je prišlo na občne zборе doslikrat več članov, kot druga leta. Zgodilo se je tudi, da občni zbor ni bil sklepčen na rudniku Črna-kaolin in v Laškem. V Pečovniku pa se je občni zbor izvršil ob prisotnosti dveh tretjin članov, ker je bil občni zbor sklican ob delovnem času, ko sta bili torej samo dve tretjini rudarjev proslili, kar so odgovorni funkcionarji zagovarjali s tem, da so mnogi rudarji iz oddaljenih vasi in jih je težko dobiti na zborovanje ob nedeljah. To je pač linija manjšega odpora.

Občni zbori so za nami. Izvoljeno je novo vodstvo in to v 24 sindikalnih podružnicah imamo 440 novih funkcionarjev, med katerimi je nekaj mladih ljudi, katerim bo treba vsestransko pomagati, imeli z njimi potrpljenje in jih vzgajati v dobre sindikalne funkcionarje. Pokazala se je še ena slaba stran, predvsem funkcionarjev, da so odklanjali funkcije pri novi kandidaturi. Kasneje so sicer pristali in je bilo pomembno to, da so ravno ti bili z ogromno večino izvoljeni.

Pomoč občnim zborom sindikalnih podružnic je bila od strani predsedstva

Vodstvo sindikata skupno z vsemi organizacijami bo moralo oskrbeti, da le probleme v gospodarskem letu 1955 odstranimo. Kjer je veliko število naših rudarskih delavcev vključenih v naše DPD »Svoboda« bo islih naloga, da se tudi s temi problemi bavijo.

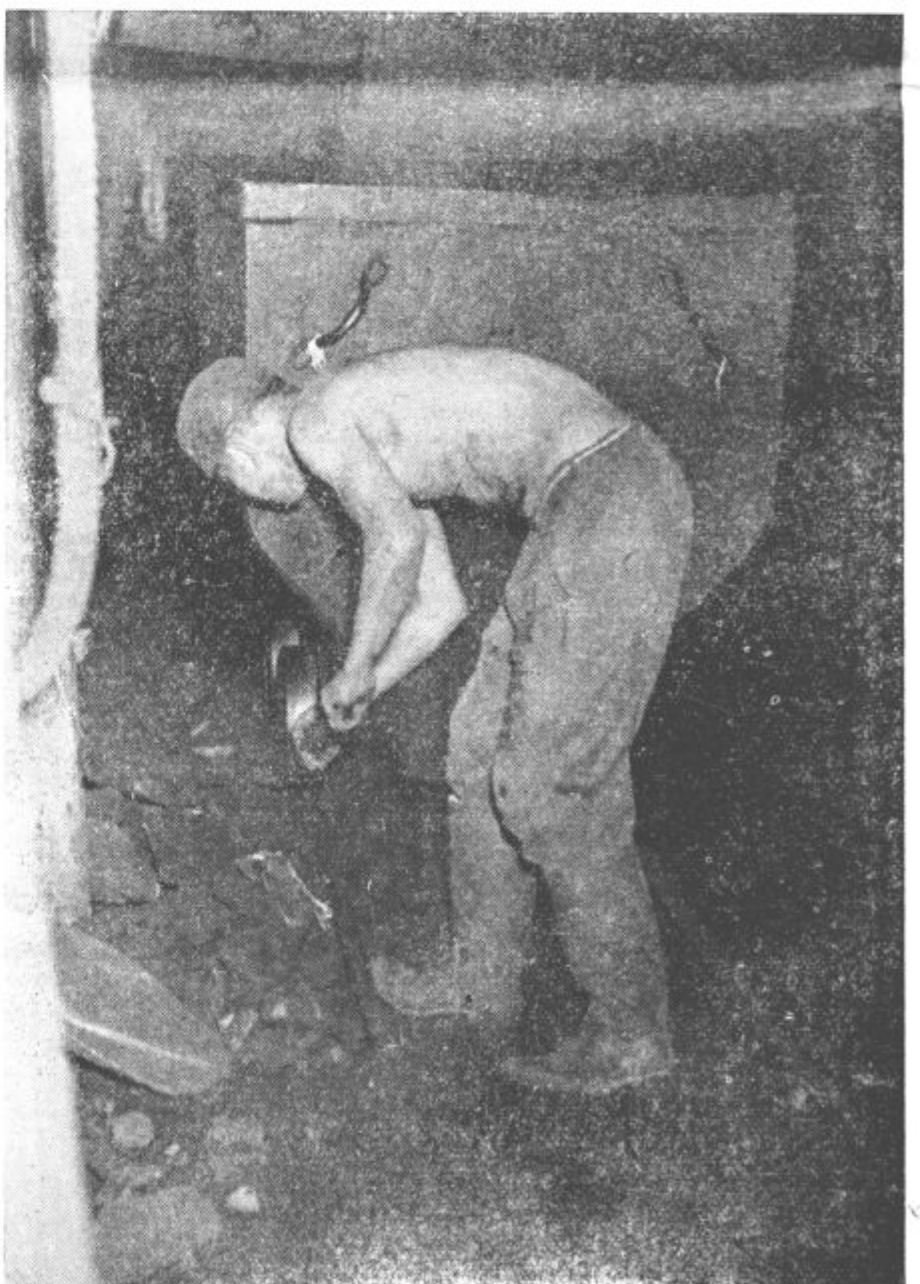
Mogočna manifestacija kulturne revije rudarskih »Svoboda«, ki bo 17. IV. v Velenju, na čast 10. obletnice, bo pomembni dokaz, kako naša oblast skrbi za splošni kulturni in prosvetni dvig delavstva. 1150 kulturnih delavcev v 35 sekcijah bo nastopalo v 10 pevskih zborih, 6 dramskih skupinah, 6 godbah na pihala in dveh orkestrih. Naloga »Svoboda« pa ne sme biti usmerjena samo na glasbo, dramatiko, temveč bodo vodstva »Svoboda« morala poskrbeti tudi za razne diskusijske večere, izobraževalne krožke, čitalnice itd., skratka vsestransko skrbeti za vzgojo.

Predvsem bomo morali nuditi to pomoč mladim našim delavcem. Napačno bi bilo, ako bi skušali reševati probleme delavske mladine ločeno od našega ekonomskega položaja in stopnje razvoja družbenega upravljanja.

Tov. Kardelj pravi v svoji zbirki: Državljan v našem političnem in ekonomskem življenju, med drugim: »Mi ne maramo obljubljati ljudem, da se bosta jutri cedila mleko in med po naši želji. Za nekaj takega so naše proizvodne sile še daleč preslabe in premalo razvite. Toda eno stvar pa lahko napravimo in to smo tudi takoj brez zavlačevanja storili, in to je, da smo upravljanje sredstev, od katerih je odvisen družbeni napredek in blagostanje delovnih ljudi iztrgali iz rok vladajočih razredov in birokracije in ga izročili skupnosti delovnih ljudi, torej tudi vsakemu posameznemu človeku, da tako on sam postane gospodar svoje usode.«

V sindikalnih vodstvih imamo res lepo število mladih delavcev slično tudi v DS, če se pa pogledimo globlje pa vidimo, da stara rudarska tradicija pada. Mladi rudarski delavci ne spoštujejo svojih predpostavljanih paznikov, prvopisanih kopačev, avtoritete, discipline in razne nasvete v proizvodnem procesu in nasvete sploh — spoštovanje do rudarskega poklica pada. Skratka, za vsestransko skrb mladega delavca bomo morali v bodoče bolj skrbeti.

Vsakodnevna skrb za svoje članstvo, nam sindikalnim funkcionarjem narekuje večjo doslednost. Velikokrat se zgodi, da člani zaman iščejo pojasnila in slično od svojih vodstev. Skrb za mladega človeka, predvsem to velja za borce NOB, izgodi se, da za borca ni

S popolno mehanizacijo jame bo težko delo naših rudarjev zelo olajšano. Tudi stari jamski vozički bodo postali žrtve mehanizacije.

RO dobra in je vladala kolektivna odgovornost, vsak član je obiskal tiste podružnice, za katere je bil zadolžen.

Na letošnjih občnih zborih smo ugotovili še eno slabo stran, to je nepismenost v naših rudarskih kolektivih. Med diskusijo na občnem zboru v Črni-kaolin je bilo ugotovljeno, da je še 10% od skupnega staleža nepismenih in sicer 21 po številu, prepričan pa sem, da ta primer ni osamljen. Malo čudno izgleda, da imamo še take primere.

Časa za razgovor! velikokrat je treba drobne stvari obravnavati na DS, ki pa bi jih lahko rešili odgovorni na rudniku. Taki in slični primeri so prišli do izraza predvsem v Zagorju. Simpatični in prikljubni pa dosežejo marsikaj, ne da bi obravnavali take stvari DS ali upravni odbor.

Dalje, velikokrat smo zadovoljni s samo intervencijo glede napak, ki se z dneva v dan dogajajo. Ozko reševati (Nadaljevanje na 3. strani)

Plodno delo 10. redne skupščine Sindikata rudarjev Slovenije v VELENJU

(Nadaljevanje z 2. strani)

probleme samo na rudniku in kolektivno je sicer pametno, saj smo za to izvoljeni, toda zavedati se moramo, da se standard ne rešuje samo ozko v podjetju, čeprav je važna proizvodnja, in se moramo tega vprašanja resno lotiti, toda istočasno moramo vse probleme širše obravnavati, pogledati, oziroma pomagati reševati vse probleme v okviru komun. Živo se moramo sindikalni funkcionariji zanimati, kam gredo dohodki, ki se odvajajo, kaj je najbolj pametno, da se dela, kakšne so cene na trgu, v trgovskih podjetjih, mesnih podjetjih, gostinskih obratih, ostali obrli in postrežba. Kaj se nam je zgodilo te dni konkretno v Trbovljah? Vsi člani ZK, sindikalni funkcionariji, člani DS so skrbno, dosledno in živo diskutirali o osnutku tarifnega pravilnika, dajali pripombe in podobno. Uslužnosna podjetja pa so z druge strani dvigala cene samovoljno, brez vednosti oblastnih organov, ali so celo imeli pristaneke, čeprav neopravičeno. Ostre intervencije sindikalnih vodstev so preprečile takšne in podobne pojave. Zavedati se moramo, da smo proizvajalci in istočasno potrošniki.

V politični knjižici Socialistična demokracija v jugoslovanski praksi tov. Edvard Karmela pravi: »Praksa sindikatov in njihovega razvoja v naših razmerah kaže, da se te funkcije izražajo v raznostranih nalogah: Prvič oslaja sindikatom še nadalje določena zaščitna funkcija. Skupno s komunjo potrjujejo sindikati osnovne postavke tarifnih pravilnikov, tako da ima ta pravilnik v določenem smislu značaj kolektivne pogodbe. S tem, da sindikati posameznih panog sodelujejo tako pri izdajanju tarifnih pravilnikov, zagotavljajo enotno raven uspešnosti osnovnih plač za isto delo. Pri izvajanju tarifnih pravilnikov skrbijo sindikati tudi za zaščito pravic posameznega delavca do organov podjetja ali drugih lokalnih činiteljev. Borijo se za boljšo zaščito dela, za ustrezajoče zdravstvene in druge ukrepe za zaščito delavcev itd. Drugič: sindikati obenem pomagajo pri vsklajevanju neposrednih ekonomskih interesov vseh delavcev z interesi posameznih delovnih kolektivov s tem, da se bori, da bi bile materialne in druge pravice delavcev povsod enako zagotovljene, in celo s tem, da se bori proti možnim egoističnim tendencam posameznega delovnega kolektiva, ki bi utegnile škodovati drugim kolektivom. Tretjič: sindikati morajo pomagati delavcem, da bi se čim bolj usposobili za svoje naloge v organih samoupravljanja v proizvodnji in komunah, da bi čim bolj razumeli svoje pravice in svojo vlogo in da bi lahko čim aktivneje razvijali svojo iniciativo v proizvodnji. Zato se trudijo zlasti za ekonomsko, strokovno in drugo izobraževanje delavcev, pa tudi za njih kulturno izpopolnjevanje. Četrtič: sindikati morajo prav tako skrbeti za potrebe vsakdanjega življenja delavcev in uslužbencev, kakor tudi za njihov počitek in razvedrilo. Organizirajo ali dajo iniciativo za organizacijo menz, socialnih ustanov, domov za oddih, zdravilišč in letovišč, ustanov za telesno vzgojo in tako dalje.

Besede tov. Karmela o vlogi in vsebini dela nam povedo, da so funkcije sindikatov še nadalje zelo pomembne. S kolektivno odgovornostjo sindikalnih vodstev, skupno z organi delavskega samoupravljanja se bomo morali potruditi, da zadane naloge čim uspešneje rešujemo.

V referatu, tovariši delegati, ni zanjela vsa problematika, prepričan pa sem, da boste v diskusiji referat dopolnili tako, da bomo lahko napravili oz. sprejeli ustrezne sklepe za nadaljnje delo, kajti zavedati se moramo, da brez kolektivnega dela in brez skupne iniciative ni napredka.

Naj živi deseta obletnica Zveze sindikatov nove socialistične Jugoslavije in njen predsednik Duro Salaj!

Diskusija, ki je sledila tajnikovemu in nato blaginikovemu poročilu je bila zelo živahna, življenjska in konstruktivna.

Vsi diskutanti so se ustavili ob vprašanju novega plačnega sistema in brez izjeme ugotovili, da je nov sistem dober in stimulativen, kar o starem ni mogoče trditi. Iz diskusije je bilo razvidno, da so delegati in podružnice pravilno razumeli smisel in dalekosežne pozitivne posledice, ki jih bo ob pravilni uporabi imel nov sistem za vse naše gospodarstvo, predvsem za dvig življenjskega standarda, ki ga je star sistem s svojo desimulativnostjo izpodkopaval.

Mnogo je plenum razpravljal tudi o rudarskih invalidih in izčrpanih rudarjih, ki so si pridobili kopaško kvalifikacijo, vendar pa jim zdravstveni pogoji ne dovoljujejo, da bi ostali pri svojem delu. To vprašanje so podjetja reševala vsaka po svoje, vendar pa vedno na škodo plačnega fonda ali pa prizadelega posameznika. To vprašanje, ki je stalni predmet diskusije že od 1946. l. ne more biti rešeno niti s 5 % povzvišanjem plačnega fonda, ki ga lahko dovolijo OLO, temveč ga je treba rešiti načelno z Zavodom za socialno zavarovanje in Zveznim izvršnim svetom. Skoraj vsi diskutanti so ugotavljali,

da je mnogo sindikalnih funkcionarjev pri svojem delu neagilnih in nedoslednih, kar se zelo pozna pri delu posameznih podružnic in zavesti sindikalnega članstva.

Delegati so zelo energično obsodili nezadržno dvigovanje cen pri raznih uslužnosnih in trgovskih podjetjih, kar je povsem neopravičeno. To se je zgodilo v Trbovljah, kjer so trgovci in obrtniki takoj, ko so izvedeli, da je OLO odobril rudniku 5 % zvišanje obračunskega skaldla plač, linearno dvignili cene potrošnim in prehranbenim predmetom. Le energični intervenciji sindikata je uspelo, da je ta špekulativni ukrep zavrla.

Nerazumljiva je v sedanjih borbi za zniževanje in ustajanje cen tendenca OLO Trbovlje, ki hoče, da bi rudnik dvignil cene premoğu s čimer bi tudi OLO koš udeležence na dobičku prišel do večjih sredstev.

Sindikati se bo proti takim in sličnim težnjam dosledno in odločno boril, ker bi njihovo uresničenje nujno pomenilo zvišanje cen v industriji, trgovini itd., kar bi najbolj občutili spel drobni potrošnik, naš delovni človek.

Skupščino so pozdravili tov. Mavricij Borc v imenu Glavnega republiškega odbora sindikatov Slovenije, ing. Tadija Popović v imenu Centralnega odbora sindikata rudarjev FLRI, Omer Mehlić za Glavni odbor sindikatov rudarjev BiH in Albin Medved za OSS Celje.

Plenum je sprejel naslednje sklepe:

SKLEPI

sprejeti na redni letni skupščini sindikata rudarjev za Slovenijo

1. Sindikalne organizacije morajo nuditi vsestransko pomoč delavskim svetom in upravnim odborom v vseh gospodarskih problemih, kakor tudi pri dvigovanju strokovnega kadra, da bo leta kos težkim nalogam v socialističnem delavskem samoupravljanju.

2. Novo predsedstvo Republiškega odbora sindikatov rudarjev, naj predlog o znižanju stlaža rudarskih delavcev in ureditve vprašanja rudarskih invalidov ter onemoglih rudarjev, podrobneje utemelji na vseh merodajnih forumih v svrhu čimprejšnje rešitve tega perečega vprašanja.

3. V svrhu omejitve poklicnih nezdov v rudarstvu naj se prouči najbolj tipične oz. pogoste primere nezdov ter na osnovi ugotovitev podvzame potrebne ukrepe. Predsedstvo RO rudarjev naj tudi zahteva od podjetij, da njihovi delavci uporabljajo že obstoječa zaščitna sredstva ter skrbijo, da bodo tudi tehnične zaščitne naprave po jamah v redu.

OCENJUJMO PRAVILNO DELO in napore naših zdravnikov

Upravni odbor Okrajnega zdravstvenega doma Šoštanj obravnava na sejah v glavnem zdravstveno problematiko našega okraja. Na eni zadnjih sej je razpravljala med drugim tudi o delu, ki ga opravljajo zdravniki s tem, da vršijo hišne obiske na domu pri bolnikih, ki zaradi značaja svoje bolezni ne morejo sami v ambulantno.

Iz poročila, ki je bilo podano izhajajo, da porabi zdravnik v Velenju povprečno 5 ur dnevno, v število tudi nedelje in praznike, za to delo in da ga v velikih meri opravlja peš ob vsakem vremenu in vsakem dnevnem in nočnem času. Da je to zelo huda napa za človeka, ki mora po svojem končanem delu v ambulantni ali posvetovalnici opraviti še dodatnih 5 ur bi moralo biti razumljivo vsakemu človeku. Temu pa ni tako.

Analiza, ki jo je izvršil Okrajni zdravstveni dom v Šoštanju je pokazala, da zavarovanci klicajo zdravnika na dom mnogokrat brez nujne potrebe.

Navajamo nekaj posebnih kričočih primerov, ki naj podkrepijo našo ugotovitev.

Zdravnik je bil klican ob 2 ponoči k bolnici. Odzval se je takoj in na vprašanje po težavah, je izvedel, da je pred dvema dnevoma imela hude bolečine v glavi. Nič manj utemeljen ni primer, ko je zdravnik na nujni poziv opravil obisk in ni našel bolnika doma ali pa primer, ko je bolnica h kateri je bil klican našel na dvorišču v pogovoru s sosedo. Mnogo je tudi primerov, ko zdravnik ob priliki obiska ugotovi, da bolnik ne takega značaja, da bi bolnik ne mogel sam v ambulantno ali pa dobi nejasne, da celo napačne podatke, ki potem otežkočajo uspešno zdravljenje.

Vsi našeti primeri jasno kažejo, da imajo nekateri zavarovanci nepravilen odnos do zdravstvene službe in do svojega zdravnika — posebno do zdravnika — saj mu s svojimi pretiranimi zahtevami kratico čas, ki mu je potreben za počitek in čas, ki mu je potreben za strokovno izobražbo, brez katere si ni mogoče zamisliti napredka v zdravstvu.

Sindikalne podružnice in uprave podjetij naj s predavanji oziroma strokovnimi tečajji vzgajajo in dvigajo strokovni nivo in disciplino članov kolektiva.

4. Skupščina naroča upravam sindikalnih podružnic, da strogo pazijo na pravilno izvajanje novih tarifnih pravilnikov s posebnim ozirom na akordne tabele, ki so njih seslavni del.

5. Sindikalne podružnice naj po svojih podoborih skrbijo za pridobitev še neorganiziranih delavcev v članstvo.

6. Skupščina naroča bodočemu predsedstvu, da že obstoječe zveze oz. sodelovanje z odbori sosednjih republik poglubi in še bolj utrdi.

7. Proti kakršni koli tendenci dvigovanja cen naj kakor RO rudarjev tako tudi vse podružnice vodijo najostrejšo borbo.

8. Bodoče predsedstvo RO rudarjev se zadržuje, da v sporazumu z republiškim in okrajnimi zavodi za soc. zavarovanje izvede akcijo za izločitev golovih zdravilišč in okrevališč iz goslinjsko turistične stroke in jih usposobi za delavska zdravilišča in okrevališča.

9. Za utrjevanje rudarske tradicije naj sindikalne podružnice, kakor tudi RO rudarjev poskrbe za nabavo rudarskih praporov ter po možnosti povečajo število rudarskih uniform in splošno skrbijo, da se poživijo in ohrani rudarska tradicija. Bodoče predsedstvo naj tudi razpiše natečaj za rudarsko himno.

10. 3. julij — rudarski praznik naj se letos ob 10. obletnici osvoboditve po vseh delovnih kolektivih posebno svečano praznuje.

Tov. Medved Albin,
predsednik OSS Celje

11. Glede na poslovanje počitniškega doma na Bledu v letu 1955 naj se pri Narodni banki izposluje pod konto — Poč. konto Bled. Za poslovanje na Bledu naj se osnuje gospodarski odbor.

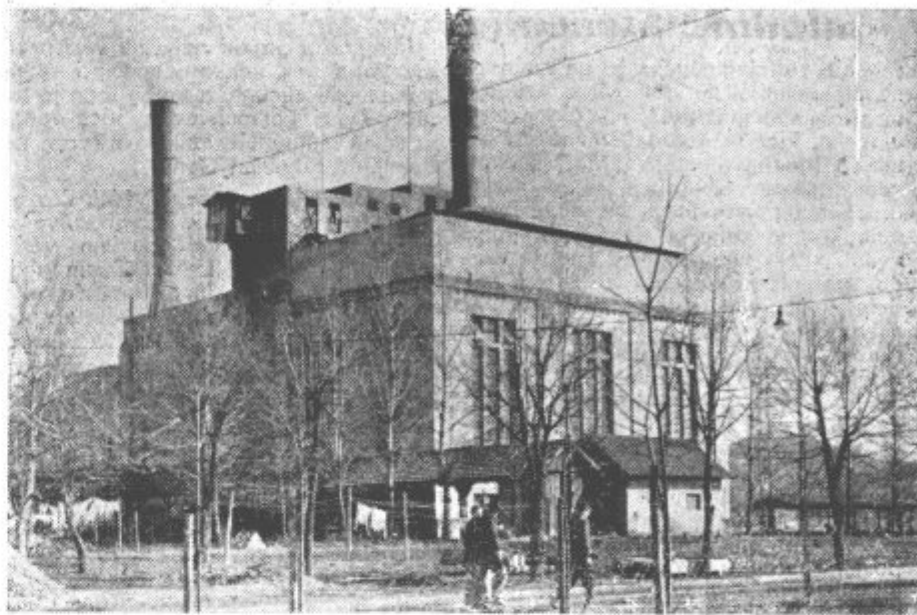
12. Dohodki izrečenih kazni naj se v bodoče odvajajo v dohodke podružnic.

13. V zvezi s primankljajem RO rudarjev v letu 1954 naj RO napravi razrez za vse sindikalne podružnice, koliko naj vsaka posamezna podružnica prispeva

iz svojih rezervnih fondov iz leta 1954 za križje tega primankljaja.

Razne interesantne podrobnosti iz diskusije in novokonsultiranega predsedstva Republiškega odbora sindikata rudarjev Slovenije, bomo objavili prihodnjič.

Saje, saje... Koliko časa še?

Termoelektrarna v Velenju

Velenje je v zadnjih letih zelo napredovalo, saj je v kratkem času zrastle mnogo lepih stanovanjskih stavb. V hačrta pa je, da se bo razvilo v lepo in moderno industrijsko mesto. Tudi prostor, kjer se bo mesto razvijalo je zelo lep in primeren, prav tako je lepa tudi okolica. V neposredni bližini so lepe izletniške točke in dovolj gozdov, v katerih bo naš delovni človek v prostem času dobil potrebno fizično in duševno okrepčilo.

Pri vsem tem pa prebivalce Velenja skrbi problem, o katerem se mnogo govori. To je velenjska termoelektrarna, ki noč in dan bruha dim in na debelo raztresa saje po najbližji okolici. Sicer te saje niso zdravju škodljive, so pa zelo neprijetne za vsakogar, ki je zaposlen v rudniku in elektrarni, saj si marsikdo večkrat mane oči, ki mu jih je veler napolnil s sajami.

Gospodinje se večkrat jezijo, ker morajo čistiti okna, na katera jim veler nanosi saje. Tudi perila ne morejo razobesiti kadar piha jugozahodnik. Pri vsem tem se vprašujemo, če se to ne bi dalo nekako urediti? Velenjčani vedo povedati, da je elektrarna pred vojno trosila zelo malo saj. Tudi druge termoelektrarne ne trosijo tako velikih količin saj kot velenjska, zato bi bilo nujno potrebno nabaviti potrebne naprave, ki bi zajele večino nadležnih saj in s tem preprečile neprijetnosti velenjskim prebivalcem.

Ker nisem strokovno toliko razgledan, da bi znal pojasniti kako naj bi se ta stvar uredila, upam, da se bo našel kdo v elektrarni, ki nam bo znal v prihodnji številki našega časopisa pravilno obrazložiti, zakaj je tako in če se bo kaj ukrenilo za odstranitev tega problema.

Vzgojno delo Ljudske univerze v Šoštanju

Ljudska univerza v Šoštanju deluje že več let. Začetek je bil povezan s težavami, kakršne so sploh v navadi v začetku take dejavnosti. Gotovo je bilo najtežje privaditi ljudi na redno obiskovanje predavanj ljudske univerze in jim privzgojiti, da čutijo po takih predavanjih vedno večjo potrebo. In vendar je z zanimivimi in kakovostnimi predavanji univerzi uspelo, da so poslušalci že nestrno čakali na toke, ko so navadno bila predavanja. Povprečni obisk na predavanjih iz leta v leto raste in je v tej sezoni dosegel številko 150 poslušalcev na predavanje, torej očiten znak vse večjega zanimanja za predavanja. Preteklo sezono je ljudska univerza zaključila s 15 predavanji, v tej sezoni pa je doslej organizirala že 11 predavanj. Predavanja so z vseh področij, tako vzgojna, znanstvena, politična, notranje politična, politična, biološka, z drugih znanstvenih področij in je že težko določiti, katero od njih bolj »vleče«. Večina predavanj je bilo ob spremljavi s skopičnimi slikami ali filmom, s čimer poslanejo predavanja toliko bolj privlačna.

Ljudska univerza tudi nima več toliko težav z reševanjem gmočnih težav.

Podjetja in ustanove izdatno podpirajo njeno delo. Večje so težave s predavatelji. Ljudski univerzi ni uspelo angažirati toliko domačih predavateljev, čeprav jih v naši komunji ni malo, pač pa si je morala zagotoviti sodelovanje predavateljev izven okraja, tako iz Ljubljane, Maribora in iz Celja. Ta predavanja so zato povezana z visokimi stroški, so pa res skrbno pripravljena, odlično podana, zato tudi privlačna in bolj obiskana.

Led je prebit. Univerzi je zagotovljen stalen kader obiskovalcev in tudi ljudem, ki nekaj niso bili vajeni te oblike razvedrila, so postala predavanja ljudske univerze v Šoštanju, sredstvo njihovega duševnega razvedrila in izobrazbe. To je postalo tako očito, da to opazijo tudi predavatelji iz drugih krajev, ki so se doslej o obisku na predavanjih in o zanimanju poslušalcev za vsebino predavanj v primerjavi s poslušalstvom v večjih mestih dokaj laskavo izražali.

DDP Svoboda v Šoštanju, v katere sestavo deluje ljudska univerza v Šoštanju, izvršuje s tem eno izmed svojih številnih nalog napredka in prosvetljevanja delovnih množic, prav uspešno.

T. M.

Graditelji termoelektrarne in še kaj

Zadnje čase se precej razpravlja o pomenu in gradnji termoelektrarne v Šoštanju, ki je neposredno povezana z razvojem Rudnika Velenje — toda pustimo to, danes pogledimo malo po kolektivno »Gradisa«, ki se na vse načine trudi, da bo vse pripravljeno za pravočasno montažo strojev in ostalih del.

Na gradbišču je vse živo — od ranega jutra do poznega večera klubujejo naši delavci vsem vremenskim nepriklam. Betonerske skupine tovarišja Spindlerja ne počivajo niti ponoči. Po skoraj štiriletni prekinitvi dela, je glavni pogonski objekt zopet postal središče dela celotnega kolektiva. Ko smo na nedavni seji delavskega sveta ugotovili uspehe naše dejavnosti, lahko s ponosom trdimo, da je bilo v lanskoli sezoni, kljub mnogim objektivnim težavam izkopano in prevoženo 140.000 m³ zemlje, izdelano 115.000 m² opažev, vgrajeno 17.000 m³ betona ter skrivljeno 650.000 kg železa.

Nešteto je še stvari, bilo pa bi preveč, če bi jih našteval. Prav tako smo po enoletnem odmoru prevzeli izvedbo industrijskih gradenj v Rudniku lignita Velenje, nadaljevali z gradbenimi deli na okrajni upravni zgradbi v Šoštanju itd.

K vsem tem ogromnim uspehom, pa so največ pripomogli tišči delavci in

uslužbenci, ki so žrtvovali nešteto noči in nedelje in se niso ustrašili še tako slabega vremena, ki se niso pečali s šušmarstvom in doslikrat zanemarili svoj dom in družino samo, da je bila naloga pravočasno izvršena. Pri tem bi še omenil delo naših delovodij in tehnikov — saj je na enega delovodijo odpadlo okoli 140 milijonov, dočim na enega tehnika 123 milijonov izvršenih gradbenih del!

Vrednost ene ure se je v primeru z letom 1953 povečala za 73,40 din, letna produkcija enega delavca pa je znašala 975.000 din.

Čeprav so uspehi kolektiva ogromni, se bo vendar treba v letošnjem letu — kakor je na seslanku delavskega sveta dejal šef gradbišča inž. Cvahte — vztrajno boriti za znižanje cen gradbenih proizvodov in v zvezi s tem povečati delovno disciplino in posvečeno mnogo več pozornosti čuvanju materiala. Čim več nas je, tem ostrejša mora biti disciplina, ker le na ta način bomo lahko ščitili vse tiste, ki so prišli na gradbišče, da čim več napravijo in si z boljšo storilnostjo povečajo svoje dohodek.

Zavedamo se ogromnih nalog v letošnjem letu in njihov doprinos k zboljanju socialističnega gospodarstva.

RUDARJEV MLADINSKI KOTIČEK

3

Iz statuta Ljudske mladine Slovenije

Mladi rod Jugoslavije je ponosen na svojo socialistično domovino, v kateri ne vlada sistem izkoriščanja človeka po človeku, kjer ni narodnostnega zatiranja in brezpravnosti, v kateri socializem postaja stvarnost, kjer razvija družbenega upravljanja in socialistične demokracije prinaša delovnim ljudem vedno večjo blaginjo, več osebne sreče, svobode in možnosti za ustvarjalno delo in iniciativno mladim ljudem, kjer se ustvarjajo vsi pogoji za vsestranski razvoj in srečno življenje mladine. Zato je najčistnejša dolžnost Ljudske mladine Jugoslavije, zagotoviti svobodno in nemoten razvoj socialistične Jugoslavije in ohraniti njeno neodvisnost. Člansko Ljudske mladine se bori za še tesnejše zблиžanje in medsebojno spoznavanje naših narodov in mladine, za spoznavanje zgodovine in kulture posameznih narodov, za ohranitev in še nadaljnje utrjevanje bratstva in enotnosti narodov Jugoslavije, razvija zavest in ljubezen do jugoslovanske skupnosti.

MLADINA je sposobna SAMOSTOJNO DELATI

V „Andrejevem domu“ na Slemenu je bil V. plenum CK Ljudske mladine Slovenije, Šoštanj

Na svojem petem plenumu, kateremu sta prisostvovala tudi predsednik in sekretar CK LMS, je okrajni komite LMS Šoštanj razpravljal o delu organizacije v preteklem letu in ugotovil, da je mladinska organizacija na splošno dosegla lani lepe uspehe in v celoti opravičila svoj obstoj. To se je najbolj pokazalo pri različnih mladinskih akcijah, kol je bil mladinski festival v Kopru, proslava na Gneču ob odkritju spominske plošče borcev-mladincem, ki so padli v borbi z okupatorjem in „Zbor Saleške mladine“ v Pesjem ob 35. obletnici ustanovitve SKOJ. Seveda mladina je tudi sodelovala v društvi in drugod, kakor tudi pri raznih mladinskih akcijah. Pri vsem tem pa se je premalo gledalo na ideološko vzgojno stran dela z mladino.

Da bi se stanje pri delu z mladino izboljšalo je plenum sprejel sklepe in postavil kot prvo dolžnost vsem osnovnim organizacijam, naj posvečajo največ svojega dela ideološko vzgojnemu vprašanju. Da pa bodo mladinska vodstva kos tej zahtevni nalogi, bo okrajni komite pripravil in izvedel večdnevni seminar, ki bo mladinske voditelje pripravil za to delo. Poleg tega bodo pa še sektorska posvetovanja s celotnimi sekretariati, tako da bodo le-ti enotni in bodo skupno delali.

Mladinska organizacija bo še nadalje usmerjala mlade ljudi v razna društva, obenem pa bo seveda morala poskrbeti, da bodo odgovorni ljudje v teh društvi pokazali zanimanje in skrb za mladino. Pri večjih gospodarskih podjetjih se morajo čimprej ustanoviti mladinski odbori, ki bodo lahko dostojno zastopali vso zaposleno mladino, brnili njene interese in po svojih močeh kar največ prispevali k trdnemu sodelovanju med upravami podjetij in mladino.

Na plenumu pa se je obravnavalo tudi vprašanje TEL'SNE VZGOJE IN ŠPORTA

Ugotovili so, da se mladinska organizacija ni dovolj prizadevala, da bi telesna vzgoja in šport postala last vse mladine in da bi organizacije in društva, ki fizično vzgajajo mladino, dobile vso pomoč od mladinske organizacije, kakor tudi od ostalih forumov.

V mnogih podjetjih gledajo odgovorni tovariši telesno vzgojo in šport le kot individualni interes in razvedrilo posameznika, ne pa kot družbeno in zdravju koristno potrebo. Mnenje, da za delavca ni potrebna telesna vzgoja in šport, je obsojanja vredno, saj ravno telesna vzgoja vsestransko razvija telo, ga krepi ter usposablja za še večjo produktivnost. Plenum je mnenja, da je možno s sistematično in pestro telesno vzgojo omiliti v industrijskih centrih družbeno zlo — pijančevanje — s tem, da se čim več delavcev pritegne v fizikalno dejavnost.

S tem v zvezi pa se pojavlja nek drug problem. To je problem fizikalnih objektov in naprav, kajti sedanje kapacitete ne odgovarjajo potrebam. Zato so na V. plenumu sklenili apelirati na vsa podjetja ter organe oblasti, da s svojimi finančnimi sredstvi omogočijo čimprejšnjo dograditev že začelih objektov, odnosno novih najnujnejših telesno-vzgojnih in športnih naprav.

Na plenumu so sprejeli sklep, da Ljudska mladina Slovenije prevzame iniciativo za izgradnjo fizikalnih ob-

Prerez skozi življenje mladine na vasi

Mladinska organizacija na vasi predstavlja danes veliko vlogo pri raznih mladinskih akcijah, a poleg tega je pomoč Zvezi komunistov in njen rezervoar za izpopolnjevanje vrst Zveze komunistov z novimi člani.

Če opazujemo razvoj mladinske organizacije na vasi od osvoboditve do danes, potem lahko opazimo veliko razliko na ideološko političnem polju, obenem pa lahko ugotovimo, da se je stanje v njenih vrstah z ozirom na preteklost izboljšalo.

Organizacija Ljudske mladine predstavlja politično organizacijo, ki je nosilec nove ideje in organizator vseh akcij na vasi. Če pogledamo in poleg nemo paralelo med mladinsko organizacijo na vasi in organizacijo v mestu, vidimo, da ima mladina v mestu večje možnosti v pogledu kulturno-prosvetnega dela, kakor pa na vasi.

Ko smo imeli mladinski sestanek, sem pri točki »razno« vstal in rekel: »Meni je dovoli. Takšnih sestankov ne bom po-

sečal.« Sekretar organizacije me je takoj vprašal zakaj. »Ali mogoče ne želiš biti več član naše organizacije?« »Ne, jaz želim biti član in jaz bom tudi ostal, toda spremeniti morate repertoar naših sestankov in omogočiti mladini, da dela tudi na drugih področjih. Potrebno je, da se da mladini poleg političnega znanja tudi razne obiske kulturnih centrov, da omogoči mladini razširitev obzorja na drugih sektorjih in smerah dela.«

Prvo in osnovno za vse naše organizacije je, da poznajo našo notranjo politiko, kakor tudi zunanjo politiko, družbeno vprašanja itd. Da pa bi bilo vse to naše delo bolj pestro in živahno, bi moralo vodstvo organizacije poleg politično-ideološkega dela, ki je nujno potrebno pri vzgoji mladega človeka, pripraviti tudi na področju zabavnega življenja, ki je mladini svojsko, razne prireditve in izlete, ki bi poleg članov organizacije pritegnili še nečlane in dobili s tem možnost, da tudi ne pripravijo za vslop v organizacijo. Ako bo mladinska organizacija tako delala, potem ne bo neuspehov, temveč samo uspehi.

S tem bi pritegnili na sestanke in k delu v organizaciji na splošno tudi

one mladince, ki danes še niso zainteresirani za mladinsko organizacijo, ampak prežive svoj prosti čas v raznih lokalih in s tem zapravljajo denar na škodo svojega zdravja ter se vdajajo nemorali, ki samo negativno vpliva na njihovo življenje.

Mislím, da mora mladinska organizacija razglabljati o teh vprašanjih in negativnih pojavih, ki ne sličejo mladincem, ki žive v taki domovini kot je naša.

Vprašujemo se, zakaj gre mladina v gostilne, da tam zapravlja čas, namesto, da bi vzela knjige v knjižnici, obiskovala razne prireditve in drugo, kar bi ji omogočilo, da bi lahko v svojem življenju premagovala ovire, ki bi ji eventualno delale težave.

Mislím, a verjetno ne sam, da leži napaka v samem vodstvu mladinske organizacije. Vodstvo organizacije bi se moralo zaineresirati, če že ima to funkcijo, a ne, da pusti vse lepo v miru in pusti stvar teči mirno svojo pot. To je napačno mišljenje vseh mladinskih aktivistov, ki ne omogočajo mladini to, kar potrebuje za razvoj ali pa niso zainteresirani za mladinsko organizacijo, marveč so samo voditelji na papirju, ki po delu sodeč niso niti toliko zaslužni, da bi bili lahko člani Ljudske mladine. Zavedati se moramo, da je samo dober mladinec lahko dober aktivist, ki zna voditi mladino po pravi poti, po kateri bi morala iti.

Ne smete misliti, da je tako stanje po vseh naših vaseh, vendar so kraji, kjer stvarno obstaja tako vodstvo, ki ne bi smelo biti niti na papirju.

Nisem še dolgo v Velenju, vendar se mi zdi, da je sekretariat LM na pravi poti. Voljo do dela imajo in če bodo v svojih načrtih uspehi, potem bo verjetno odpadlo mnogo skrbi, ki se še danes sučejo okoli mladine. Ivo

Družbeno upravljanje na šolah in Ljudska mladina

Ljudska mladina je pozdravila uvajanje družbenega upravljanja na šolah. Organizacija Ljudske mladine, ki je že v preteklosti vedno posegala v vse družbeno življenje pri nas, kot močno organizirana politična sila, stoji pred novo nalogo: kako poseči v družbeno upravljanje v šolstvu?

Že samo dejstvo, da v šoli uvajamo družbeno upravljanje, odpira organizaciji Ljudske mladine nove široke možnosti, da še aktivneje sodeluje pri vzgoji mladine. V predlogu odloka o družbenem upravljanju v šolstvu, ki ga je Svet za prosveto in kulturo LRS predložil v dokončni predpis in v poriditev Ljudski skupščini LRS, je to očitno. Poleg možnosti, ki jo daje odlok, da v šolskih odborih sodelujejo člani Ljudske mladine, se v enem izmed členov poudarja, da se mora šolski odbor, v kolikor v njem ni zastopnika Ljudske mladine, v vseh važnejših vprašanjih seznaniti s stališči organizacije Ljudske mladine in ta stališča pri sprejemanju sklepov upoštevati.

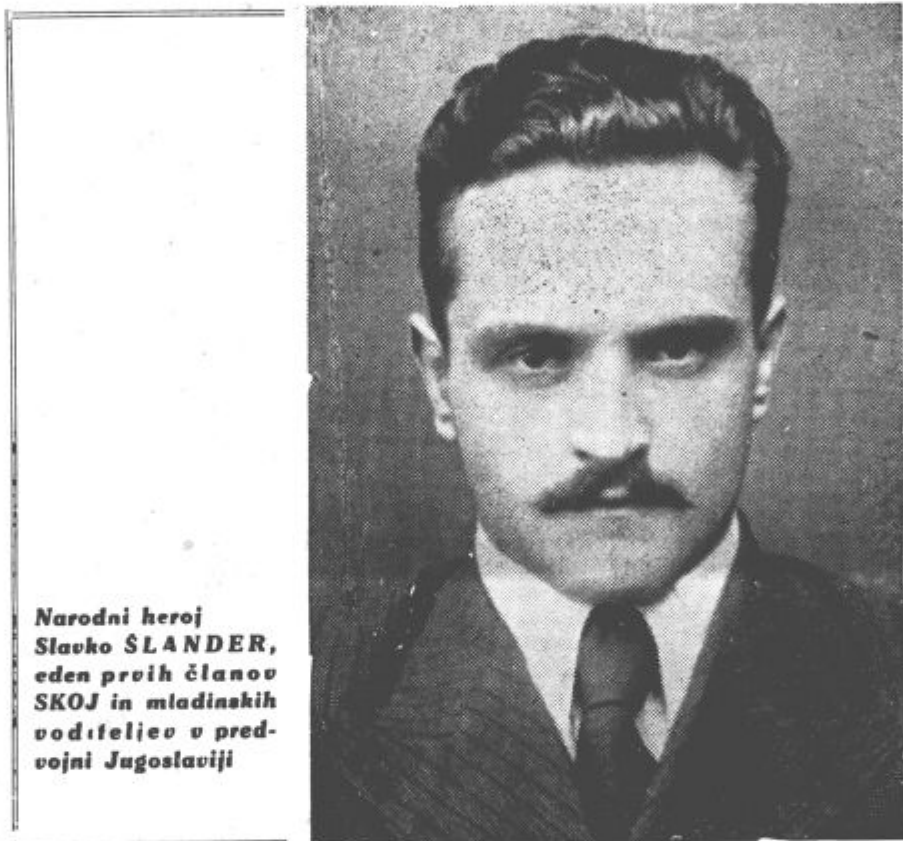
S tem je ponovno dano vse priznanje naši organizaciji, ki je pa obenem zadolžena, da bo njeno sodelovanje v družbenem upravljanju šolstva resno in konstruktivno.

Mladinec iz našega okraja, narodni heroj Karli Destovnik — Kajuh

Naše organizacije bodo morale v najbližji bodočnosti seznaniti čim širši krog mladine s splošnimi potrebami, ki so narekovale družbeno upravljanje v šolstvu, jo spoznati z njegovim bistvom in perspektivami, ki jih ji odpira. Zastopniki Ljudske mladine v šolskih odborih morajo poleg dobrih moralno političnih lastnosti in zadostne zrelosti imeti predvsem tudi smisel in veselje do mladine — do dela v šoli. Pri tem pa je vseeno ali je zastopnik Ljudske mladine delavec ali kdo drug, glavno je le, da bo svojo dolžnost v šolskem svetu čim bolj opravil.

Ljudski mladini ne more biti vseeno, kako se mladina v svoji otroški dobi vzgaja in izobražuje, saj je prav od pravilne vzgoje in izobrazbe v otroški dobi v mnogočem odvisen kasnejši razvoj in oblikovanje značaja doraščajočega mladega človeka. —n

Narodni heroj Slavko ŠLANDER, eden prvih članov SKOJ in mladinskih voditeljev v predvojni Jugoslaviji

Izvenšolska mladina zasluži največjo skrb vseh množičnih organizacij

Društvo prijateljev mladine dela že leto dni — Ob tem dogodku smo naprosili predsednika društva tov. BOROVŠAKA, naj nam odgovori na nekaj vprašanj

Ni dolgo tega, ko je Društvo prijateljev mladine v Velenju slavilo prvo obletnico obstoja. — Nas predvsem zanima to, kaj bi ob tem dogodku imeli povedati o vašem delu? Ali je društvo že prebrodilo začetne težave in začelo izpolnjevati naloge, ki jih kol prijatelj mladine ima? Kakšne naloge ste si zadali in kakšno pomoč vam nudijo druge množične organizacije?

Društvo prijateljev mladine je bilo ustanovljeno meseca marca 1954. Kljub temu, da na ustanovnem občnem zboru ni bilo dovolj ljudi, je to društvo kljub temu zaživelo. Čeprav smo morali v začetku prebroditi marsikatero težavo, kajli začetek ni nikjer lahek, smo vendar v prvih mesecih utrdili organizacijo in kar kmalu prešli na konkretno delo. Razumljivo je, da obseg našega dela ni bil obširen in smo se omejili predvsem na delo s šolsko mladino. Kar se tiče pomoči drugih množičnih organizacij, o njej sploh ni mogoče govoriti. Smatram, da je prav to rakava rana vsega političnega dela v Velenju, da niso orgnizacije močnejše povezane s SZDL.

Kakor mi je znano, se bavi društvo predvsem s problemi predšolske in šolske mladine do štirinajstega leta. Ali bi želeli, da se z ozirom na stanje mladine, ki sodi v našo organizacijo, bolj povežete z nami in nam pomagale s svojimi predlogi (tu mislim na mladino od petnajstega leta naprej). Ali ste morda to že vključili v svoj program?

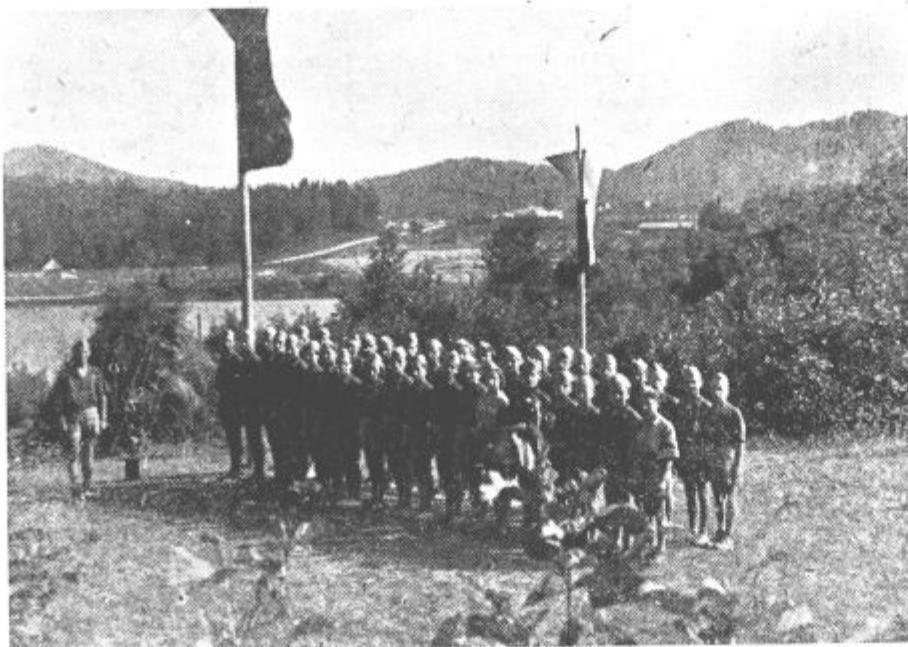
Delno sem že odgovoril na to vprašanje. V pogledu izvenšolske mladine sem pa mnenja, da zasluži največjo skrb vseh množičnih organizacij. Mislím, da smo si vsi edini v tem, da rabi mladina v pubertetni dobi največjo skrb, kajli če je v tem času prepuščena sama sebi, obstaja največja nevarnost, da zaradi na razna slaba pota. Z drugimi besedami povedano, izvenšolsko mladino je treba vsestransko zaposliti in jo pri tem pravilno usmerjati. Ena glavnih nalog, ki si jo je zadalo DPM je, da or-

ganiziramo vzgojne posvetovalnice in na ta način nudimo tudi staršem pomoč pri vzgoji otrok. Vsekakor je treba, da delo mladinske organizacije tesno povežemo z delom DPM in v tem pogledu vam bo naše društvo nudilo vsestransko pomoč. Tudi vprašanje vzgoje delavske mladine je naše društvo že načelo. Ni dolgo od tega, ko smo sklicali sestanek predstavnikov vseh množičnih organizacij, da bi to vprašanje vsestransko osvetlili, vendar so se žal vabilu le redki odzvali.

Vi ste znani v Velenju kot dober in aktivni politični delavec. Pri svojem delu ste že večkrat naleteli na vprašanje: »Kaj pa mladina?« Ali nam lahko poveste, kakšno je vaše mnenje o mladinski organizaciji in kako gledate na njeno vodstvo v Velenju, o katerem ste že čitali v našem koticu?

Prav radi govorimo na raznih sestankih o mladini in njeni aktivizaciji. Večkrat tudi kar povprek in večkrat pozabljamo, da smo bili tudi mi mladi in smo si tudi iskali razvedrila. Potrebno je, da mladini omogočimo, da se bo lahko udeleževala tam, kjer ima veselje. Smo na najboljši poti, da to omogočimo in anketa, ki jo izvajate, nam bo pokazala, katero panogo športa ali kulturnoprosvetnega delovanja bo treba ustanoviti.

Vsekakor je razveseljivo dejstvo, da je mladinska organizacija v zadnjem času znatno napredovala in vodstvo organizacije je pravilno ocenilo položaj in pravilno usmerila svoje delovanje.

Jutranji zbor v taborišču mladinske delovne brigade nad Vel'znjskim jezerom

Utrinki iz Velenja

Spomladanski sprehod brez očal

Drugi spomladanski dan nas je močno presenčil s svojo blagodejno toplo in v nado v srcu smo si pričeli pripravljati spomladanske obleke, s katerimi smo morali zaradi zapoznele zime nekoliko počakati. Obenem pa nas je razveselilo tudi dejstvo, da zdaj ne bo več potrebno umetno segrevanje ulic, ki so ga v letošnji zimi pričeli uvajati v Novem Velenju. Rekli boste da je to prvoaprilska, a je vendarle čista resnica. Da, celo senzacija na prvi pogled, če... no, pa pustimo živce v miru, kajti pojem, ki smo ga uporabili za ulično razsvetljavo je v resnici malo prehud. Povedali smo namreč hoteli, da je bila večkrat v modli tudi dnevna razsvetljava ulic v Novem Velenju, ki bi bilo treba v bodoče odpraviti. V tem smo videli nekaj posmeha odloku o štednji z električno energijo, ki je navadno v zimskem času primanjkuje.

Pri gorečih obločnicah smo ob toplem soncu zašli v tržnico našega novorojenčka, pa nam kmalu tudi močno okrepčilo ne bi moglo premagati slabosti, ki nas je obšla.

V tržnici v Novem Velenju prodajajo razne živilske potrebščine, ki jih naše gospodinjice uporabljajo v vsakdanjem življenju. Če pride človek v tržnico in se malo razgleda po njej, opazi neokusno ureditev. Prodajni predmeti niso dobro nameščeni in v lakih okoliščinah nimajo pogojev, da bi obdržali svoje normalno stanje. No, to bi se dalo do neke mere opravičiti, ker vemo, da je to začasni lokal.

Ali tu je še neka zanimiva stvar, ki je pa človek ne more kar tako prezreti. Prodajalka jemlje z rokami umazan krompir, solato, potem pa, ne da bi si roke umila ali vsaj obrisala, prijemlje z umazanimi rokami sir, salamo, bonbone, slanino itd.

Če bi hoteli malo razglabljati o higieni, bi bilo premalo prostora ali prodajalka je, mislim, dovolj inteligentna, da bi lahko iz vsega tega razbrala, kakšne posledice lahko imajo njeni nazorji o čistosti. Mislimo, da bi ji ne bilo vseeno, če bi postala povzročiteljica kake epidemije.

S takšnim načinom prodajanja bo vsekakor izgubila mnogo strank, kar ne more biti dobro spričevalo za lokal.

Povedali smo vam že, da nas okrepčilo v tržnici ni popolnoma poživilo, zato smo se podali v center velenjskega turizma — Restavracijo na jezeru, da bi nadoknadili zamujeno.

Ko smo vstopili, nam je nehote stopila pred oči slika zimskega večera v restavraciji, ki ga je marsikdo izmed vas doživljal prav tako kot mi.

Bilo nas je več okrog mize. Okoli desete ure zvečer je bilo razpoloženje na višku, ko je eden izmed nas dejal, da ga boli glava. Odšel je ven in se kmalu vrnil z rdečimi lici. A kljub temu se je razpoloženje zopet poslabšalo. Tudi mi ostali smo začeli tožiti, da nas boli glava, oči so nas srbele in dihali smo težko. Na nas je legla mora in le tu in tam je padla kaka beseda. Tudi sosede so postali mirnejši. Le kadar je zaigralo za ples so se ljudje malo razgibali.

Se zdaj se spominjam, jaz... poteči se pari... prah... cigaretni dim... zaloblost... divji ritem... vonj po vinu. Na mojem kozarcu se je čez nekaj časa napravila rahla tančica. Ni me motila. Z molnimi očmi sem gledal po salonu, kjer se je med plesočimi telesi vlekla meglica, ki je v prenasčenem zraku visela kot huda ura nad pokrajino. Nenadoma mi je postalo jasno. Glava je bila že težka kot svinec. Zakaj? Odgovor sem dobil v plavajoči meglici. Zrak... zrak! Pogledal sem na okna. Bila so trdna zaprta; vrata tudi. Da, zunaj je bil mráz. Toda kje je ventilator? Kje je kakšna luknja v stropu, ki bi odvajala izrabljen in prenasčen zrak, strup za

pljuča? Nikjer ničesar! Moderna restavracija brez prezračevalnih naprav? Toliko denarja za odlično opremo, za vse, a za to ne. Ali ni to lokal za razvedrilo in ne za uničevanje pljuč? Ali se ne bi dalo to še sedaj urediti? Mislimo, da bi se dalo.

No, in ker smo že pri jezeru se ozrimo malo tudi nani. Bliža se sezona, sezona sončenja in kopanja. Bliža se tudi sezona vodnih športov. Zanje je bilo že lani nekaj napravljenega, toda kaj se dela pozimi, v mrli sezoni? Kje so vrta za vater-polo? In če so, ali so cela? Dvomimo, kajti pred kratkim sem videl ena lam neke na drugi strani jezera, prepuščena sama sebi in vremenskim neprilikam.

Kako je s čolni? Ali bodo letos še sposobni za »plovbo«? Dvomimo!

In kabine? Tudi nanje moramo misliti, ko se pripravljamo na novo sezono. Potreben bi bil kopališki mojster, vsaj nekoliko izveden v teh stvareh, ki bi z ljubeznijo čuval kopališčne naprave in z razumevanjem pomagal gostom.

Kaj pa propaganda? V poletnih mesecih obišče jezero na stolne turiste. Ali je preskrbljeno za njihovo postrežbo tudi s propagandnega vidika in potrebe po branju? Tu se pojavlja potreba po primerem, okolici prilagojenem modernem kiosku, v katerem bi bili postreženi s poštnim priborom, časopisi, revijami itd. Zdi se nam, da bi se dal napraviti tak kiosk. Načrte bi že preskrbeli gradbeniki z rudnika. Tak kiosk bi bil nujno potreben tudi v Novem Velenju že sedaj, saj morajo vsi prebivalci, ki jih ni malo, za vsako malenkost hoditi na pošto ali pa v trafiko, ki sta pa precej oddaljeni.

Morda bi vse te nedostanke odpravilo Olepševalno društvo, ki bi ga bilo treba ustanoviti. Hiter razvoj Novega Velenja in naravne lepote naše okolice, predvsem okrog jezera, bo vsekakor zahteval, da z umelnimi posegi dopolnimo to, kar naravi ni uspelo. —nš—

Ali je to pravilen odnos?

Lanskoletna slaba letina je prizadelala našemu gospodarstvu veliko škodo. Proizvodnja žitaric se je znižala za 60%. Razumljivo je, da je dala ta situacija našim voditeljem precej skrbi, kako zagotoviti potrebno prehrano našemu prebivalstvu. Poleg tega pa tudi potrebe po prehrani z leta v leto naraščajo, ker se z meseca v mesec spreminja socialna struktura prebivalstva. Porast industrijskih središč je po vsej državi ogrožen, saj je delavstvo poraslo izpred vojne za 61%. Jasno je, da je v zvezi s tem potrebno pripraviti zadostno količino osnovnih prehranbenih artiklov, to je žita in mase, za katero daje naša skupnost velike vsote deviznih sredstev.

Z ozirom na štednjo je naša ljudska oblast izdala predpis o enolnem mlečju žita, po katerem dobimo za široko porlošno zelo majhno količino bele moke. Trgovine jo vsakomesečno dajejo svojim rednim odjemalcem po par kg, zato večkrat slišimo naše gospodinjice, kako tarnajo, ker jim pri kuhi primanjkuje bele moke.

Prejšnji leden je tudi trgovina »Tabore« v Novem Velenju delila po 2 kg bele moke na družino. Ta dan je bilo v trgovini precejšnje prerivanje. Slučajno sem bil tam in videl naslednji primer: Neka žena je skrušeno stala pred prodajno mizo in potrpečljivo čakala, da pride na vrsto. Za mizo se je ošabno sukala namazana dama in se obnašala kot da je od nje odvisen življenjski obstoj prebivalcev Novega Velenja. Ko je prišla dolična ženska na vrsto je ponižno vprašala, če bo tudi ona dobila kaj bele moke. Prodajalka se je vzravala in jo vprašala, če kupuje v tej trgovini, kar je ženska potrdila. »Kje imate račun od zadnje fasenge?« jo je vprašala prodajalka. »Računov ne hranim«, je odgovorila žen-

ska. »Ne poznam vas«, je odvrnila prodajalka in hotela že postreči drugim čakajočim strankam. »Lepo vas prosim«, je ženska proseče in ponižno rekla, »saj vedno jemljem pri vas hrano, zakaj ne bi tudi meni dali, če drugi dobijo?« Prodajalka se obrne do drugih uslužbenk in jih vpraša: »Ali jo katera pozna, da res kupuje pri nas?« Vse uslužbenke so za hip postale in gledale na žensko, ki je žalostno čakala, če se je bo katera spomnila in hotela priznati, da je redna odjemalka v trgovini »Tabore«. Milo se je ozirala zdaj na eno, zdaj na drugo in čakala. Končno je ena priznala, da jo je že videla, da je kupovala v njihovi trgovini. Prodajalka se je je po dolgem času usmiliła, ji odhlepala težko priborjeno moko, nakar je ženska veselo odšla.

Pravilno je, da so se trgovine postavile na stališče, da določeno minimalno količino bele moke dajejo samo svojim rednim odjemalcem, da ne more priti do zlorab. Vedeli moramo, da je treba z ozirom na pomanjkanje skrbno in socialno trošiti naš žitni fand, saj nas je celo tov. Tilo na Ostrožnem opozoril na štednjo. S tem ni rečeno, da bomo lačni, da nam bo manjkalo kruha, ne, še zdaleka ne, ker nam je prehrana zagotovljena. Nepravilno in

poniževalno pa se mi zdi, da morajo ljudje tako ponižno prosjati trgovske uslužbenke, da dobe to, kar jim po vsej pravici, v okviru naših možnosti pripada.

Tekavec

Pripravlja se izobraževalni tečaj za mlade rudarje

Naše Društvo prijateljev mladine je na nedavnem sestanku prišlo do zaključka, da bi bilo koristno nuditi mladim delavcem več izobrazbe.

Delavsko prosvetno društvo »Svoboda« je razmišljalo o tem koristnem predlogu in bo pripravilo izobraževalni tečaj. Vsekakor bo dobilo pomoč od naših učiteljev tako v pogledu sestave učnega načrta, kot v samem izvajanju tečaja.

Tečaj naj bi obiskovali vsi mladi rudarji, ki si želijo kasneje pridobiti kvalifikacijo. Rudnik je mnenja, da bo vsak, ki bo hotel posegati strokovni tečaj, moral predhodno obiskovati izobraževalni tečaj.

Omenjeni tečaj bo permanenten in bo deloval skozi vse šolsko leto. Poučevali se bodo predmeti, ki bodo širili delavcem splošno obzorje in ga pripravili za lažje dojetje strokovnih predmetov. F. Z.

Delo in življenje velenjskih vojaških vojnih invalidov

Organizacija vojaških vojnih invalidov velenjske občine združuje preko 150 osebnih in družinskih invalidov iz NOB in prve svetovne vojne.

Na letošnjem občnem zboru je bil izvoljen devetčlanski upravni odbor, ki mu predseduje tov. Jeseničnik Ludvik,

čajniške posle opravlja tov. Kurnik Anton, blagajnik pa je Blagotinšek Anton. Izvoljena je bila tudi zdravstvena komisija, in sicer: Viher Štefka, Jamnikar Ivan starejši in Čani Marija.

Novoizvoljeni upravni odbor je takoj zelo resno pričel z delom, ki ga je usmeril predvsem na uveljavitev organizacije in politično vzgojo članstva. Več članov organizacije živi v slabih materialnih pogojih, zato je odbor sklenil zaslavliti vse sile za uveljavljanje njihovih pravic in jim v okviru možnosti pomagati tudi z lastnimi sredstvi, kar predstavlja nedvomno enega najtežjih problemov, ki jih bo treba rešiti.

Da bi prišel do potrebnih finančnih sredstev je odbor sklenil, da bo zaprosil za podporo naša podjetja in organizacije ter priredil veselico, ki bo predvidoma 24. aprila. Za desletnico osvoboditve, ki smo si jo priborili z našo krvjo, bodo invalidi priredili Invalidski teden, v okviru katerega se bodo dnevno vršile razne prireditve, za katere bo društvu priskočilo na pomoč DPD Svoboda in druge organizacije. Organizirana bo tudi razstava vseh strok invalidske obrti. V primernih časovnih obdobjih bo invalidska organizacija priredila tudi predavanja gospodarske in politične vsebine, da bi se člani seznanili s položajem naše domovine v mednarodnem smislu. Na teh predavanjih bo tolmačena tudi naša notranja politika ter zakoni in uredbe, ki posegajo v življenje vojaških vojnih invalidov.

Občinski organizaciji ZVVI želimo pri izpolnjevanju njenih plemenitih nalog mnogo uspehov.

OBVESTILO

Vse prosilce za dodelitev elementov stanovanjskih barak obveščamo, da se ne more ugoditi nobeni prošnji. Obstoječe barake se bodo v prihodnji gradbeni sezoni uporabljale za stanovanja sezonskih delavcev.

To obvestilo velja kot odgovor na vse prošnje.

Rudnik lignita Velenje

Kmalu bodo zacveteli travniki in logi

Aljaž Jože: Z mladimi rudarji po Zahodni Nemčiji

Da, odpoštovali smo iz Zagreba, kar se lepo sliši, a to ni šlo tako hitro in enostavno. Mi smo si zamislili, da bomo ob prihodu na postajo, kot »velike osebnosti« sprejeli vsaj z navadno godbo, če že ne z združenimi rudarskimi godbami. Že vnaprej so naši možgani avtomatično registrirali scene, ki naj bi se ob našem slovesu dogajale, kot na primer slavnostna napotnica z najboljimi željami, poslovnimi govori s potoki solz in grenkobe v grlu, čakajoči vlak s praznimi in udobnimi kupeji, v katerih bi se, kolikor bi se pač dalo, udobno nameslili in ob prvih premikih vlaka sprejemali poslovnice šopke od zagrebških mladink. A potem, ko je vlak že tako daleč, da se ne sliši več glasu, še manjše v slovo in nato zlek-njenje v mehak naslonjač, v katerem se pred spancem hitro preleži dogodka zadnje noči.

Pred vstopom na peron sem si podzavesno popravil kravato. Toda zaman. Nameslo sprejema, nas je kot iz sna prebudil glas iz zvočnika, da ima naš vlak eno uro in pol zamude. Kako hladna prilja v mrzlem zimskem jutru.

Končno smo le vsi premrli dočakali vlak in navalili nani, toda kupeji so bili polni. Le nekaj je bilo tako srečnih, da so dobili prazne prostore. Imeli smo občutek, da je nekdo zvedel za naše »visokoteleče« sanje in nam je ravno nasprotno zagodel.

Toda nismo obupali. Takoj smo razposlali izvidnike v druge vagon, iz katerih pa so prinesli le kisle obraze.

Ni nam preostalo drugega, kot da smo se drenjali na hodniku in se tolažili z »ognjeno vodo«.

V Zidanem mostu so se nam pridružili še smučarji iz Celja, ki so potovali v Badgastein na smučarska tekmovanja. Vsa ta pisana družina se je končno »privlekla« do Ljubljane, kjer smo zadnjič stopili na domača tla. Razume se, da s tem izrazom nisem hotel poudariti to, da se sploh nismo vrnili v domovino, temveč sem ga uporabil le kot pojem za tisti čas, ko smo ostali odsotni.

To priložnost smo izkoristili za nakup drobnarij in da »spravimo denar«, zadnje dinarje, ki jih čez mejo preko dolgovne vsote ne smeš nesi. Dopolnili

smo tudi zalogo »ognjene vode«, ki smo jo v jezi, ker v Zagrebu nismo dobili prostora, precej uničili spotoma.

V Ljubljani smo si poiskali tudi prša mesta in tako se je uresničil del naših sanj.

Z nami so potovali še člani državne reprezentance v smučarskih tekih, ki so potovali v Francijo. In končno še cariniki — ta nepotrebna stvar za poklicne »čezmejaše« — ki so do lesenic opravili svoje delo. Do naše delegacije so bili zelo obzirni in bili smo prijateljsko presenečeni, saj smo ob raznih priložnostih slišali o njih le vse najhuše.

Ko smo privozili iz znanega, dolgega tunela pod Karavankami, smo zagledali ozko dolino Podrožice. V Podrožici smo dobili električni stroj in odslej se nismo več bali, da nam bi iz prevelike radovednosti padel v oko kak ogorek iz puhajočega dimnika.

Pri Podrožici se dolina razširi in zavili smo proti Beljaku. Med vožnjo sem videl dve manjši jezera in mnogo weckend hišic, če lahko uporabimo ta izraz za stanovanja z vsemi priključki.

Od Beljaka do Spitala pelje železnica po zelo razširjeni dravski dolini in tu nekeje je tudi taborišče za nacistične ujetnike, kakor nam je razložil sprevodnik.

Predno smo prišli v Beljak, odkoder se začne železnica vzpenjati med gorske masive Visokih Tur, smo se zelo navdušili nad mojstrsko izpeljano železnico, saj so si nekajkrat kar drug za drugim sledili predori in mostovi.

Železniška postaja Ob. Vellach je kakih petsto metrov nad krajem z istim imenom. To razliko so premagali z žičnico, s katero se vozijo ljudje in prtljaga na postajo ali z nje.

Kakor sem že omenil, zavije tu železnica med gorske masive, ki takrat niti niso bili preveč zasneženi. Pri tej vožnji mi je ostalo najbolj v spominu mestece Mallnitz zaradi slikovite doline, v kateri je ležalo.

Iz te doline smo privozili v predor (vožnja v njem je trajala dvanajst minut), ki je značilen po tem, da se približno do njegove sredine proga dviguje, potem pa se prične spuščati navzdol.

Sledilo je mestece Böckstein, ki se stiska med skale in končno smo prišli v slovito termalno zdravilišče in znan zimsko-športni center Badgastein 1083

metrov visoko nad morjem, kjer so izstopili naši celjski kolegi.

Iz potoka s termalno vodo, ki teče skozi meso in ravno sredi njega spremeni v lep slap, imajo vse hiše, ki so povečini hoteli, speljano termalno vodo, tako da je ljudem prihranjena pot, ki bi jo sicer morali opravljati vsak dan do potoka.

Prav do Hofgasteina smo videvali le-trovišne hiše, ki imajo vanje prav tako uvedeno termalno vodo.

Zaradi prečule noči in dolge vožnje sem nalo zadremal in se spominjam samo še to, da smo prišli v Salzburg ob šestih zvečer. V Münchenu, kamor smo prispeli ob devetih zvečer, smo morali zaradi okvare zamenjati naš vagon z nemškim. To zamudo smo izkoristili za ogled nove moderne postaje in njene okolice. Tu smo se tudi prvič okrepčali z značilno nemško pijačo — pivom. Za 3 del smo morali zrtvovati skoraj eno marko. K temu naj pripomnim to, da so v Nemčiji alkoholne pijače zelo drage in prav zadovoljni smo bili, ker smo si v Ljubljani dopolnili zalogo.

Iz Münchena smo potovali vso noč in prišli šele naslednje jutro ob desetih v Bochum, cilj našega potovanja.

(Dalje prihodnjič)

Letna skupščina OSS Šoštanj Starši naj vedo, kaj dela njih otrok

V Domu sindikatov v Šoštanju je bila 6. marca letna skupščina Okrajnega sindikalnega sveta, ki ji je poleg delegatov prisostvovala tudi več gostov, med njimi tajnik OSS Celje, tov. Rudi Deperko, sekretar Okrajnega komiteja ZK tov. Marolt Jože, predsednik »Svobode« tov. Brunšek in drugi.

Poročilo o delu Sveta v preteklem poslovnem letu je podal njegov dolgoletni zasluzni tajnik tov. Cepuš, ki je podal najprej kratko zgodovino razvoja sindikatov v šoštanjskem okraju po osvojitvi. Že leta 1945 je bilo na področju okraja 11 sindikalnih podružnic s 1.350 člani, kar je nedvomno mnogo. Prvi predsednik okrajnega sindikalnega foruma pa je bil tov. Urbič Jože, višji nadzornik Rudnika lignita Velenje. Do konca 1946 leta je število članstva naraslo že na 2.200. Opravljenega je bilo mnogo dela — od politične ideološke vzgoje in preskrbe članstva ter reševanja raznih socialnih vprašanj in nalog — pa do zgraditve sindikalnega doma v Šoštanju.

Trenutno je na področju bodoče Šaleške komunice 26 sindikalnih podružnic s 5.444 člani in 290 sindikalnimi funkcionarji in aktivisti, za katere pa je žal ugotovili, da svojih dolžnosti niso v popolnosti izvrševali. To je posebno razvidno iz dejstva, da od vseh vpisanih članov redno plačuje članarino le 4.388 ali komaj 80%, kar je nedvomno odraz medsebojnega dela posameznih podružnic in njihovih funkcionarjev.

Med najslabšimi podružnicami je sindikat velenjskih Irgovcev, ki v vsem letu niso imeli nobenega sestanka.

Kljub razmeroma velikemu številu sestankov po raznih podružnicah ni bilo pričakovanih političnih uspehov, kar je nedvomno posledica slabega ideološkega dela funkcionarjev s članstvom. To je bilo posebno očito pri pripravi letnih delovnih načrtov, ki so bili praviloma delni, kar je posledica pomanjkljivosti priprave, kjer so celo aktivisti kazali mnogo premalo razumevanja in včasih celo zavzemali popolnoma negativno stališče do naše stvarnosti, ki nam zaradi specifičnega ekonomskega položaja narekuje primerne ukrepe, ki so nujni, če hočemo ohraniti in zagotoviti našemu delovnemu človeku primerne življenjske pogoje.

Sindikalni funkcionarji niso uspeli dokazati kolektivnosti, da je nov plačni sistem absolutno pozitiven za delovnega človeka samega in normalno ekonomsko, ker je stimulativen in vsebuje elemente, ki nam zagotavljajo dvig proizvodnosti na primerno višino, kar je edina osnova za porast življenjskega standarda.

Če pogledamo zaslužke po naših kolektivih v lanskem letu, ugotavljamo naslednje:

do 6.000 din mesečno je zaslužilo 217 delavcev in uslužbencev,
od 6.000 do 7.000 din 928,
od 7.000 do 8.000 din 985,
od 8.000 do 10.000 din 1.241,
od 10.000 do 15.000 din 1.550,
po 15.000 in več 535 delavcev in namestnikov, od tega v Rudniku lignita Velenje 477.

Najvišja plača v našem okraju je bila 25.000 din, najnižja pa v šoštanjski Tovarni otroške konfekcije 1.500 din.

Tekom leta 1954 se je na posredovalnici za delo prijavilo 523 nezaposlenih moških in 131 žensk, tako, da je 31. decembra ostalo nezaposlenih še 47 moških in 369 žensk. Iz teh številk in realne potrebe po moški delovni sili v naših kolektivih je razvidno, da je kritično le vprašanje brezposelnih žena in to predvsem med 17 in 25 letom. Temu bo moral bodoči odbor sporazumno s samoupravnimi organi posameznih kolektivov posvetiti največjo pozornost in storiti vse, da se ta problem odpravi.

Veliko je bilo število delovnih neizpolnitosti, od tega 6 smrtnih, 37 težkih in 1360 lažjih, kar je za polnih 54% več kot v letu 1953. To je prav strahotna številka. Največ nesreč je bilo v Rudniku lignita Velenje — 974, sledi Gradis s 128, Tovarna usnja v Šoštanju s 100 itd. Večini nesreč je kriva osebnost neprevidnosti ali nespretnosti pri delu, vendar pa bo treba higiensko-tehnični zaščiti, predvsem pa individualni vzgoji in uvažanju predvsem mladih kadrov posvetiti največjo pozornost. Neizpolnitosti so povzročile izpad 14.176 delovnih dni, kar je velikanska breme za plačilne sklade podjetij in Zavoda za socialno zavarovanje. Poleg tega pomeni ta številka tudi veliko zmanjšanje proizvodnje in s tem narodnega dohodka.

Zelo pereč je tudi stanovanjski problem, predvsem v velenjskem rudniku, ki je sicer mnogo gradil, vendar pa z ozirom na stalno naraščajočo potrebo po delovni sili vse premalo. Svoje hiše si je v vsem okraju zgradilo le 173 delavcev, kar je razmeroma malo.

Tov. Cepuš je v nadaljevanju svojega referata govoril o kulturnoprosvetnih in zdravstvenih dejavnostih in izrekal zahvalo predvsem velenjski in šoštanjski Svobodi, obema ljudskima univerzama ter sindikalni knjižnici v Šoštanju. Zdravstveno osebje je kljub veliki preobremenjenosti in deloma pomanjkljivi opremini izvršilo svojo težko in odgovorno nalogo kar najbolje.

V diskusiji je bilo poudarjeno, da delo OSS v preteklem poslovnem letu ni bilo najboljši predvsem zaradi nediscipliniranosti posameznih odborov, ki se niso udeleževali sej, niti na terenu izvrševali svoje delo kol bi morali.

Mnogo se je diskutiralo tudi o kulturno-prosvetnem udejstvovanju sindikalnega članstva, ki je zelo pomanjkljivo kljub velikim prizadevanjem ljudskih univerz in DPD Svobode predvsem v Velenju in Šoštanju.

V diskusiji je bila močno poudarjena pereča potreba Velenja po lekarni in nastavitvi obratnega zdravstva pri Rudniku lignita Velenje.

Zastopnik velenjskega rudnika tov. Mavsec je poudaril, da je bilo delo v rudniški podružnici v lanskem letu zelo oteženo zaradi velike fluktuacije — predvsem priliva — delovne sile, ki je v glavnem prihajala iz kmečkih predelov in vsled dosedanjega načina življenja ni bila povezana s sindikalno idejo. Zdravstvena služba pri rudniku je po odhodu odličnega in preizkušnega dr. Fludernika poslala kritična. Sindikat rudnika je organiziral dva strokovna tečaja za kopače in učne kopače, ki sta razmeroma dobro uspela.

Tov. Mavsec je poročal tudi sklep rudniške sindikalne podružnice, da ne bo več odvajala 10% v fond za brezposlene, ker teh v našem okraju pri stalnem povpraševanju po delovni sili s strani rudnika in gradbenih podjetij ni, oziroma ne bi bilo potrebno, da bi bil kdo brezposeln. Iz tega vzroka bo rudniška podružnica odvajala v bodoče le 2%.

V diskusiji je bila na splošno poudarjena tudi velika stanovanjska kriza v okraju, ki jo pospešena izgradnja družbenega standarda le delno omiljuje.

Do današnji debati je bil sprejel sklep, da se bodoči upravno-teritorialni razdelitvi v zvezi s formiranjem komun prilagodi tudi organizacija sindikata in da se namesto dosedanjega OSS ustanovi v Šoštanju Krajevni sindikalni svet, ki bo zajel teritorij bodoče šaleške komunice.

V nov KSS so bili izvoljeni naslednji kandidati:

Slatner Janez, TE Šoštanj
Cepuš Lojze, Gradis Šoštanj
Mihlič Janko, Zdravstveni center Šoštanj

Primožič Branko, LK Šoštanj
Omladič Milan, LK Šoštanj
Štemberger Zvone, TE Šoštanj
Zabret Vinko, OLO Šoštanj
Mavsec Rudi, Rudnik Velenje
Inž. Pirih Bogo, Gradis Šoštanj
Janežič Jože, TE Šoštanj
Uranjek Karel, Rudnik Velenje
Renko Vida, Gradis Šoštanj
Inž. Kovačič Ljubo, Rudnik Velenje
Mravljak Hubert, Rudnik Velenje
Makarovič Drago, OLO Šoštanj
Skorušek Janko, Irgovci Šoštanj
Ržen Vinko, drž. pos. Ravne
Slapar Franc, Tov. usnja Šoštanj
Tičar Dele, obrtniki Šoštanj
Vasle Vinko, GG Šmarčno ob Paki
Riček Majda, Rudnik Velenje
Zorko Janez, Gradis Šoštanj
Kovač Franc, Tov. usnja Šoštanj
Koprivec Ignac, Gradis Šoštanj
Močilnik Anton, Rudnik Velenje

Kol delegati za skupščino OSS v Celju so bili izvoljeni:

Košan Ivan, kmetijski Šoštanj
Omladič Milan, LK Šoštanj
Cepuš Lojze, Gradis Šoštanj
Viher Janko, obrtniki Velenje
Dr. Pohyla Bogo, Zdravilišče Topolšica
Uranjek Karel, Rudnik Velenje
Riček Majda, Rudnik Velenje
Meža Slavko, TE Velenje
Gorčan Franc, Tov. usnja Šoštanj
Janežič Jože, TE Šoštanj
Primožič Branko, LK Šoštanj
Berdnik Jože, železničari Velenje
Zorko Janez, Gradis Šoštanj
Ločan Franc, Tov. usnja Šoštanj
Vrečko Karel, Rudnik Velenje
Plazl Jože, KZ Salek
Renko Vida, Gradis Šoštanj
Podkrižnik Jože, Gradis Šoštanj
Pocajt Slavica, PTT Šoštanj
Zabret Vinko, OLO Šoštanj
Golob Ivan, LK Šoštanj

Z izvršenimi volitvami je bila skupščina zaključena.

Menda ni večje želje staršev, kot vzgojiti otroka tako, da bo v življenju srečen. Sreča ni samo v samozadovoljstvu, ampak tudi v osebni razgledanosti, tovarištvu in nesebičnosti človeka v družbi.

Kaj vse je potrebno, da vzgojimo takega nesebičnega, plemenitega in razgledanega človeka? Kakšni so tisti oblikovalci, ki zdravno usmerjajo doraščajočega človeka? Tri najmočnejši točki, ki so v vzgoji nujne, podčrtam: dom, šola in družbo v širšem smislu besede.

Dom zajema prešolsko dobo: od zibelke do prvih korakov v šolo. Danes je vse manj takih družin, ki mislijo, da predšolska doba ne pomeni nič, ki mislijo, da so igrače otroku nepotrebne in jim je edino zvečičavno vzgojno sredstvo le telesna kazen. Srečni smo, ker je takih že zelo malo. Mnogi prislusnejo svojim otrokom in jih primerjajo z drugimi; drugi zopet dosli berejo. Saj skoraj ni dnevnega časopisa, ki bi ne imel vzgojnega količka. Kolikokrat je bilo že poudarjeno, da je do »krme« starostnega leta otrok grobo formirana osebnost. Toda trditev ni samo na papirju, ampak je eksperimentalno dokazana. Kaj vse lahko razvijemo v predšolskem otroku, če ga vsaj približno načrtno vzgajamo? Navadimo ga na čistočo. Z neprestanim in potrpežljivim navajanjem ga uvedemo v dnevni red. Zjutraj se mora umiti, po igranju mora pospraviti igrače. Pred kosilom 4—5 letno dekle že lahko pripravi jedilni pribor na mizo in pomaga pospraviti kuhinjo. Z lahkimi, otroku dojemljivimi pesmicami, ga popelimo v svet glasbe in v njem vzbudimo čut za umetnost in vrste. S pravilnimi lahko prebujamo in razvijamo domišljijo. Vzoredno s tem bogatimo otrokov besedni zaklad. Ob didaktičnih igračah (kockah) se otrok uči pravilno misliti. Se in še bi lahko naštevali. Vse to najbolje posreduje otroški vrtec. Mali doma navadno nima toliko časa, da bi se predvsem v dopoldanskih urah lahko posvetila otroku.

Otrok se njene celodnevne bližine navadja — saj je otrok, ki se posebno ljubi pogosto spremembo. Zato ne bi popolnoma zanikali trditve tovarišice Tomšičeve, ki je dejala, da je predšolski otrok tiste matere, ki je v delovnem razmerju, bolj vzgojen od onega, čigar mati je stalno doma. Jasno je, da ob tej trditvi mati ne sme delati osem ur dnevno. Predolga odsotnost bi vplivala negativno. Zato so že v najvišjih oblastvenih organih poskušali reševati delovni čas naše matere. Mnokrat čujemo tudi take trditve: »Več otrok v družini, bolj se vzgojen!« Držil Toda, takoj je treba pristaviti: če so starši vzgojilec v veliki družini se otrok lahko igra. Bolj važno pa je, da se v igri mora podrežati bralcem in sestricam — ožjemu otroškemu vrču. Ravno zaradi tega je kolektivna igra tisto zlato vzgojno sredstvo, kjer se otroci hoče ali nehoče podrežajo skupnim interesom in tako že v rani mladosti urejajo medsebojne odnose. Starši naj pazijo na vsak korak svojih otrok, toda tega naj ne prefravajo. Od predšolskega otroka naj ne terjajo, da že zna brati in pisati itd. Kaj bo otrok sicer v osnovni šoli? Dolgočasil se bo in motil součence.

Za otroškost, ki je lepa, in sicer brezskrbno pravilnica, bo prikriljani! Znanja svojih otrok naj ne razstavlja, če hoče, da bo otrok skromen. Pomemben vzgojni činitelj doma, so starši sami! Ivanček vidi, da oče vsak dan bere. Kaj hitro bo tudi sam vsak časopis in prosil, da mu starši tolmačijo slike v njem. Mati vselej pospravi kuhinjo. Tudi mala Marija se je navadila na uredenost in pomaga. Začetki so skromni, toda pozneje se povečajo. Oče kolne — in sin kolne! Koliko je takih staršev, ki se resnično zavedajo, kako se v njih ogleduje otrok?

Zelo napačno je, če starši srežejo le svojimi užitkom in pozablajo, da jih Ivanček in Marijica opazujejo. Še slabše je, če jim dovolijo, da se vse popolne polikajo in si samovoljno iščejo družbo.

Prav je, če otroku dovolimo, da obišče sebi enakega soseda, za katerega vemo, kako ga vzgajajo. Toda terjamo, da nas bo vprašal, če sme, in terjamo, da se bo kmalu vrnil. Izmišljanje kaznuje s premišljeno kaznijo, ki bo otroka drugič na dolžnost opozorila. Ne samo to, v vsakem pogledu morajo biti starši do otroka zahtevni in vendar pristrani. Otroku mora preživljati največje mlados v toplem družinskem vzdušju — zato mu morata biti pogoj vzajemno in enolno vzgojno učinkovanje očeta in matere. Kake težke duševne momente pripravimo otroku z dnevnimi prepri in celo pretepanjem, da ne omenim pijačevanja, si včasih niti od daleč ne moremo predstavljati. Tak ogrožen otrok bo postal vase zaprt, zagrenjen ali pa bo sledil svojemu očetu. Odvisno je od tega, kakšen je njegov temperament.

Poglavje o vzgoji doma je skoraj neizbrano. Toplo vzdušje doma, neprestalna in dosledna skrb staršev za otroka in njegov osebni vzgled, bodo pozitivno spremljali otrokov razvoj do šole.

Sola, kdo ne misli rad na dni, ko novo življenje: novi prijatelji, učenje, je to sam obiskoval? Za otroka prične strogo odmerjen dnevni red. Prvi resni koraki za prav vsakega.

Napačno je, če starši mislijo: »Sedaj bo za otroka skrbela šola!« Šele sedaj se začne težko delo staršev, ki bodo budno spremljali vsako otrokovo dejavnost. Spoštljivo liste staršev, ki se dosikrat poznajo za delo otroka v šoli: To je resnična ljubezen, ne pa ona le za doklade.

Ni dovolj, če otrok dela le v šoli. Snov je sprejemal, kdo jo bo pa ušil? Z vsakim letom šola zahteva do otroka stopnje. Dobri starši kontrolirajo otrokovo delo doma. V osnovni šoli to delo še ni težko. Doma otroka sprašujejo, zvečer jim glasno bere krajevske odstavke, opozarjajo ga na lepo obliko zveza. Toda ne samo mesečno enkrat! Dnevno! Če bodo tako usmerjali otrokovo delo doma, v gimnaziji ne bo težko. Težave se pokažejo zopet v puberteti. Takrat, ko se otrok zamakne vase in se v njem izvršijo velike fiziološke spremembe, ki otroka prelvorijo v zrelega človeka. To je navadno še v drugi, tretji gimnaziji in traja lja do pelega, šelešega razreda.

V šolski dobi je važno, da navadimo otroka na zdrav dnevni red. Otroka moramo že zgodaj vključiti v tak dnevni red, ki ga bo spremljal vse življenje. Seveda pri tem ne smemo preiti v skrajnosti: otroku nič prostega časa, nego samo učenje, ali pa: nič učenja, samo igr, da bo popolnoma doživel otroškost. Prvo je nevarno, ker z neprestanim priganjanjem k učenju in absolutni prepovedi, otroku učenje ogabimo, da mu postane odvratno, kar je absolutno zgrešeno! Drugo — samo igra — otroka zapelje na kriva pola, neresna pola! Kako torej?

Vsakega nekaj! Čisto kratko: Po povratku iz šole se otrok nakosi, nato si naj oddahne. Dovolimo mu na sveži zrak ali k telovadbi. Do določene ure mora biti doma. Nato naj se začne učiti, toda ne na pamet, nego z možgani! Prebere naj odstavek, ki predstavlja miselno zaključeno celoto, zapre zvezek in ga skuša obnoviti. Če ne gre prvič, še drugi in tretji. Uči se vedno tiste predmete, ki so bili tisti dan na urniku. Naučil se je. Napiše še nalogo in večerja in na mizi. Po večerji mu dovolimo, da bo kaj lahkega bral. Starši morajo vedeti, kaj lahko bere. Napehli, kriminalnih zgodb mu ne bomo dovolili, ker ne bo mirno spal — počitek bo slab. Ob devehli bo v postelji. Zjutraj se naj zbudi prej, da snov, ki se jo je prejšnji dan učil, še enkrat ponovi. Tudi v šoli naj bo vsaj četrt ure pred poukom, saj se mora zbrati, da bo že prvo uro nemoteno sprejemal znanje. Zakaj je važno, da se otrok uči vsakodnevno snov, ki so jo obravnavali isti dan v šoli? Predstave, ki si jih je isti dan ustvaril, se niso motne, zabrisane, zato jih je takoj treba osvežiti in se ojačati. Verjemite, da bo otrok veliko bolje uspeval, če bo tako delal. Starši morajo poznati otrokov urnik.

Vedeli morajo, kaj se uči in kaj dela v prostem času. Se vedno so taki, ki šoloobveznim dekletom brez pomisleka dovolijo, da plešejo celo noč. Nič se ne vprašajo, v kako nevarnost so jih pushili, saj so nedorasla in brez izkušenj! Drugi se zopet jezijo, če šola zabranjuje vstop k filmskim predstavam. Nič pa ne pomisleka, kakšne so posledice oziroma kako učinkuje napet revolverski film na nedoraslega človeka. Tretji se zopet zadržujejo, da njihov otrok neprestano bere, kaj, zato se ne zanimajo.

Prav je, če mu nudimo zdravo razvedrilo. Toda vselej otrokovemu razvoju primerno. Le prevečkrat pozabljamo in enačimo otroka s seboj. Prav to je tisto, da mnogokrat privoščimo otroku, kar uživamo sami.

Kljub vsemu prizadevanju, da bi otroka ohranili telesno in duševno zdravega, nam včasih le spodleti. Otroku je dobil časopis in že bere osladno zgodbo! Presnela reč, vse je pokvarjeno, si mislimo. Tedaj ne smemo nemo mimo dogodkal. Če je otrok dovolil star (sicer ne bere, če ne razumel), mu povemo, kakšna je zgodba in kaj hoče izraziti. Opozorimo ga, da so nasilni romanovi dorašli ljudje, ki so preživljali svoja življenja v taki ali taki obliki. Otroku bo razumel! S tem se mu bomo približali in župal nam bo več in več. Le to bo rešilo — nega — in nas!

Starši morajo gledati na vse otrokovo dejanje s treznimi očmi! Biti mu morajo prvi svetlovalci in prijatelji. Če bodo takšni, jim ne bo treba paziti na vsak korak, ker bodo vedeli, da so se otroku približali in župal nam bo več in več. Le to bo rešilo — nega — in nas!

Starši morajo gledati na vse otrokovo dejanje s treznimi očmi! Biti mu morajo prvi svetlovalci in prijatelji. Če bodo takšni, jim ne bo treba paziti na vsak korak, ker bodo vedeli, da so se otroku približali in župal nam bo več in več. Le to bo rešilo — nega — in nas!

Iskreno se zahvaljujem občinskemu odboru Rdečega križa za darilni paket, ki mi dokazuje, da v svobodni domovini ni pozabljeno vse gorje, ki mi ga je prizadejal nacistični okupator, ko me je leta 1944 s tremi otroki pahnil v brezmejno bedo svojih taborišč.

Majdak Marija, Velenje 79

Gibanje prebivalstva

Rodile so:

Batič Stanka, otroška negovalka iz Maribora, stara 22 let — Branka; Steinbacher Eliza, gospodinja iz Stare vasi, stara 23 let — Cvetko; Jevšvar Marija, gospodinja iz Stare vasi, stara 32 let — Igorja; Dimič Frančiška, blagajničarka iz Pesja, stara 23 let — Stamenja; Špeh Štefka, gospodinja iz Kopriva, stara 30 let — Jožeta; Pečecnik Anica, gospodinja iz Cirkove, stara 28 let — Jožeta; Hojan Rozalija, gospodinja iz Laz, stara 46 let — Edvarda; Kvartič Marija, gospodinja iz Silove, stara 33 let — Jožeta; Jan Lucija, gospodinja iz Velenja, stara 39 let — Lucijo; Rožič Angela, gospodinja iz Velenja, stara 25 let — Bojana; Pečecnik Marja, tehl. premoga iz Stare vasi, stara 21 let — Danico; Trnek Marija, gospodinja iz Bevc, stara 43 let — Marijo; Friškovec Avgušlina, gospodinja iz Saleka, stara 39 let — Marino.

Umrli so:

Rančnik Franc, otrok iz Pesja, star 6 mesecev; Meh Anton, oskrbovavec iz Saleka, star 76 let; Jeromel Marija, druž. upokojenka iz Velenja, stara 95 let; Mihelak Ivan, lesar iz Pirešice, star 82 let; Petek Ivan, upokojenec iz Podgoria, star 92 let; Ledinek Franc, rudar iz Novega Velenja, star 46 let; Pustinek Ivan, upokojenec iz Podkraj, star 74 let; Podvršnik Marija, gospodinja iz Bevc, stara 81 let; Dvorjak Antonija, kmetica iz Cirkove, stara 81 let; Brglez Anton, kmet iz Pake, star 75 let; Videmšek Martin, upokojenec iz Saleka, star 91 let; Krajnc Alojz, kmet iz Laz, star 83 let; France Zdravko, otrok iz Velenja, star 14 let.

Poročili so se:

Filač Anton, rudar iz Velenja in Zabukovnik Pepca, gosp. pomočnica iz Pake; Mravljak Alojz, rudar iz Škal in Grušovnik Justina, gospodinja iz Pake; Črešnar Vincenc, finomehanik iz Prelog in Kralj Ana, namešč. iz Velenja; Krofi Ivo, trg. pomočnik iz Velenja in Deberšek Kalica, učiteljica iz Stare vasi.

LEPA BILANCA DRAMSKE SEKCIJE NAŠE SVOBODE

Aktivnost naše dramske sekcije »Svobode« raste iz leta v leto. V letu 1954 do 1955 je zabeležila dosedaj menda največji uspeh. V letošnji sezoni, ki se je pričela šele novembra, so bile postavljene na oder štiri igre, in sicer:

»Ugasle luči« drama iz življenja v dobi NOB. To igro si je ogledalo pri dveh predstavah 250 gledalcev.

»Vzorni soprog«, sodobna komedija iz meščanskega življenja. Pri dveh predstavah je bilo 250 gledalcev.

»Trnjalčica«, pravljica igra s petjem, glasbo in balelom. Ta igra je doživela 8 predstav v Velenju. Ogledalo si jo je 2403 otrok in odrasli Velenjčanov. Pri dveh predstavah v Šoštanju je bilo 643 obiskovalcev, pri dveh predstavah v Celju pa 916 Celjanov. Skupno pri 12 predstavah 3962 ljudi.

»Krog s kredos«, drama po kitajski pravljici je dosegla 3 predstave v Velenju, katero si je ogledalo 625 ljudi.

V svojem dosedanjem prizadevanju je igralska družina nastopila na 19 predstavah, katere si je ogledalo 5100 ljudi.

Konstituirano je novo predsedstvo OSS Šoštanj

Na prvi seji plenuma novoizvoljenega KSS so bile izvršene volitve predsedstva z naslednjim rezultatom: Omladič Milan 17 glasov, Renko Vida 16 glasov, Cepuš Lojze 16 glasov, Mauzer Rudolf 14 glasov, Primožič Branko 14 glasov, Uranjek Karel 13 glasov, Slatner Janez 13 glasov, Makarovič Drago 12 glasov, inž. Pirih Bogo 12 glasov, Mihlič Janko 12 glasov, Verdink Oto 12 glasov.

Glasovalo je 17 delegatov. V nadzorni odbor so bili izvoljeni: inž. Kovačič Ljubo, Štemberger Zvone in Zabret Vinko.

Na predlog člana nadzornega odbora tov. inž. Kovačiča je predsedstvo sklenilo, da bodo seje izmenično v Šoštanju in Velenju.

KINO »Svoboda« VELENJE

predvaja v aprilu:

- 1.—3. ZEMlja SMEHLJAJA — nemški barv.
- 6.—7. TARAS BULBA — francoski
- 8.—12. V VRTINCu — ameriški barvni
- 13.—14. DOVRSENA ZENA — angleški
- 20.—21. LA RED — mehiški
- 22.—25. PRIJATELJICE NOCI — francoski
- 27.—28. KALNE VODE TEČEJO — argentin.
29. 4.—1. 5. DŽEŽI — angleški